

Sid 2 **LEDAREN:** Drömmen om den perfekta semestern hindrar oss från att se sommarlovets baksidor. Ensamhet och sjukdom tar inte ledigt trots att samhället håller stängt.

TORSDAG 7 JULI. NR 27/2016

Jobbar för
respekt
efter brexit
Sidan 5

Franciskus
drog
fullt hus
Sidan 7

Krishjälp
även på
sommaren
Sidan 16

Går över
bergen

Sidan 6

Reporter får inte låta tron påverka

Kristna medier strävar efter respektfull och jämlik behandling i rapporteringen om sexuella minoriteter.

Sidan 4

Tar steget från
blogg till bok

Sidan 6

Psalmerna kan vara
kryckor att luta sig mot
Sidan 8

Vi frågar:
Är Gud
trofast?
Sidan 5

Fotboll är
en egen
religion
Sidan 6

Morfars predikan lever i minnet

Sidan 2

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Viktigt öra för sommarnöden

KP SENAST DEN i juli dras sladden ur. Plötsligt är det tomt i korridorerna, ödsligt på många gator, dött i e-posten. Semesterpausen är total, skön och efterlängtat av de allra flesta. Men för en del blir tystnaden en tillvaro där ensamheten tillåter ångesten inombords att härja fritt. Kompisarna har mer eller mindre motvilligt dragit ut på landet – man har kanske själv svårt att anpassa sig till den stillsamma tillvaron på stugan.

Skolan, älskad och hatad, visar plötsligt i sin frånvaro vilket socialt rum den utgör. Den erbjuder det dagliga mötet med jämnåriga och vänner. Nu är gemenskapen skingrad för sommarvindarna. För dem som går ut sexan, nian eller dimitterats från det andra stadiets avgångsklass har sammanhanget upplösts för alltid.

För andra är semestertiden en period när de har svårare än vanligt att få hjälp med basbehov som de inte själva kan utträtta på grund av sjukdom eller hög ålder.

SAMTIDIGT är grundinställningen som löper genom hela det finländska samhället den att sommaren är den lyckliga, efterlängtrade tiden på året då bekymren ska läggas på hyllan. Det är helt enkelt inte riktigt rumsrent att vara ensam och olycklig på semestern.

Och ändå finns både den andliga och materiella nöden kvar. Den tar tyvärr inte semester. Den är påtaglig bland de gamla som ser servicen för sämras när hemhjälparnas antal, inte minst på grund av sparkrav, tunnas ut. Den är outhärdlig för dem i alla åldrar som blir utan någon alls att tala med om bekymmer i allmänhet och om bekymmer hemma i synnerhet.

Ensamheten är en av vårt samhälles farligaste sjukdomar. Den gör så ont att den lockar oss att blunda för den, för att bibehålla drömmen om sommaren. Bilden av sommarparadiset får dessutom ett kraftigt kommersiellt flankstöd.

KYRKAN och frivilligorganisationerna erbjuder därför viktiga kanaler som också fungerar sommartid för dem som behöver vänner och stöd i vardagen.

HelsingforsMission driver en tjänst där volontärer erbjuder engångshjälp, till exempel med att hänga upp gardiner eller fylla i en krånglig blankett. Samma organisation har också krisjour för unga, unga vuxna och deras familjer – på finska hela sommaren, på svenska – tyvärr – med två veckors uppehåll i mitten av juli.

Det är förövrigt inte alls sagt att ensamheten är störst bland de gamla. En svensk undersökning vid Uppsala universitet har vid två tillfällen, med två decenniers mellanrum, pejlats ensamhet bland svenskar mellan 20 och 90 år. Båda mätningarna visar att ensamhetstoppen finns hos dem i trettioårsåldern.

Men hjälpen behövs inte bara för dem som finns ”kvar i stan”. På lokalt håll finns det personer som med en enkel insats gör något som förgyller vardagen, till exempel genom att en sommar dag steka plättar på innergården till ett äldreboende. De här insatserna är guld värda. Människorna som utför dem likaså.

”Ensamheten gör så ont att den lockar oss att blunda för den, för att bibehålla drömmen om sommaren.”

PROFILEN: ANNA-MAJA HENRIKSSON ”Utan kristendomen skulle vi inte ha de lagar vi har i dag.”

Här finns hennes kyrkbänk

För Anna-Maja Henriksson är den kristna värdegrunden självklar. Men hon vill inte göra politik på religionen. – Det är den alltför värdefull för.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Ända sedan barndomen har kyrkan varit närvarande i min familj och jag har själv fått en hel del vägkost i livet därifrån, säger Svenska folkpartiets nyvalda ordförande **Anna-Maja Henriksson**.

I livsryggsäcken finns också andra saker som format henne, som till exempel att hennes pappa **Lars** dog när hon var sex månader gammal och hennes mamma **Majlis Forss** blev ensam med sju barn.

– Min äldste bror var då sjutton år och jag var yngst. Jag har i praktiken vuxit upp i en ensamförsörjarfamilj.

Hennes första minnen från kyrkan är från Kalajokki. Morfar **Vilho Kivioja** var kyrkoherde på orten och morföräldarna bodde i prästgården. Där blev Henriksson van att gå i kyrkan.

– Morfar gick i pension innan jag började skolan. Men jag minns honom predika. Jag tyckte att han hade en mäktig röst och att han talade länge. På den tiden var jag inte så jätteintresserad av vad han sa.

Också på pappas sida finns det präster i släkten. Två fastrar gifte sig med varsin präst, en med **LP Tapaninen** som också blev biskop i Uleåborg, och den andra med **Eemil Salmi**. Deras son **Samuel Salmi**, Anna-Maja Henrikssons kusin, är nu i sin tur biskop i Uleåborg.

Både Kivioja och Tapaninen var också riksdagsmän. Kivioja representerade Agrarförbundet, nuvarande Centern 1929–1945 och Tapaninen Fosterländ-

ska folkrörelsen IKL 1933–1935.

– En gång träffades de två på sommarstugan på Mäskär. Då var det inte fiske de diskuterade.

– Min kollega i riksdagen **Tapani Tölli** (C) minns ännu min morfar mycket väl.

Även om morfars predikstol i Kalajokki hör till hennes tidiga minnen ser Henriksson ändå att hennes egen kyrkbänk finns i stadskyrkan i Jakobstad.

– Den kyrkan är liten och familjär. Där blev jag konfirmerad och där gifte jag mig.

Bevarar den kristna profilen

Som ordförande för SFP påminner Anna-Maja Henrikssons sits om biskopens, att hålla ihop medlemmarna i partiet respektive kyrkan.

– Det finns vissa likheter, säger hon. Borgå stift är jätteviktigt och det måste vi slå vakt om. Stiftet är en förutsättning för att vi ska ha en finlandssvensk kyrka på en stabil grund.

Några direkta hot mot stiftet ser Henriksson inte.

– För mig innebär kristna värderingar att man som grundnorm håller alla människors lika värde. Men jag tycker inte man ska använda religionen som vapen i politiken.

Din företrädare Carl Haglund höjde den kristna profilen inom SFP. Kommer den att förändras?

– Han gjorde ett gediget arbete och

så på den fronten. Vi har all anledning att fortsätta på den linjen. Alla ska känna sig välkomna. Våra specialföreningar har alla sin egen nisch och mission. *Kristet samhällsansvar* hör till dem. Det arbetet behöver få fortsätta. Det är mycket upp till medlemmarna själva hur de vill utveckla verksamheten. Jag tycker det ser bra ut, det finns flera yngre människor som engagerat sig och jag har en bra dialog med ordförande.

Under partidagen diskuterades orden ”kristna värderingar” i partiprogrammet. Svensk Ungdom ville stryka dem.

– Jag hörde inte hur diskussionen gick eftersom jag blev intervjuad medan den pågick. Men jag tror att det var

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Nina Österholm tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi Liisa Mendelin tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson tfn 040 831 6788 Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A,	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Johan Sandberg Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonssredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	Robin Norrbäck , tfn 044 027 0293, Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonssdeadline torsdagar klockan 12 veckan före utgivning.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	

bra att den fördes. Hela vårt samhälle bygger ju på det fundament som går hundraårligt tillbaka i tiden och det är klart att utan kristendomen skulle inte vårt land se ut som det gör i dag, eller ha de lagar som vi har i dag. De kristna värderingarna återspeglar det finländska samhällets värdegrund och uppfattningar om moral och etik, där allas lika värde är ett centralt element.

Också religionsfriheten, att var och en får välja att höra till kyrkan eller att inte göra det, är viktig för Anna-Maja Henriksson.

Förstår inte regeringens värdegrund

I den sittande regeringen är undervisningsminister **Sanni Grahn-Laasonen** (SamI) också kyrkominister.

I STADSKYRKAN i hemstaden Jakobstad har Anna-Maja Henriksson sin plats i kyrkbänken.

– Men man vet knappt vem som ansvarar för de kyrkliga frågorna i regeringen, säger Henriksson. Den här regeringen har inte utmärkt sig i de frågorna. Jag kan inte påminna mig om en enda fråga som varit aktuell.

Hon förstår sig inte heller på regeringens värdegrund.

– Alla människor har samma värde, det utgår man också från i internationella avtal. Regeringens syn på flyktingfrågan och återförenandet av familjer är allt annat än rättvis och står inte på en stabil värdegrund. Trots att både stats- och utrikesministern har sagt att äktenskapet är heligt visar deras praktiska politik att de anser vissa familjer vara mera värda än andra. Det stör mig väldigt mycket.

Kyrkans välsignelse viktig

Vad kyrkan ska göra med vigselrätten när den nya äktenskapslagen träder i kraft överlämnar Henriksson åt kyrkan att bestämma. Det ska inte riksdagen blanda sig i.

– Majoriteten i riksdagen har velat ha en jämlik äktenskapslag. Sedan är det upp till kyrkan vem man viger.

Hon ser det inte som någon katastrof ur lagstiftarens synvinkel ifall kyrkan skulle avsäga sig vigselrätten.

– Men personligen tycker jag att det finns ett mervärde i att kyrkan viger. Och skulle kyrkan avsäga sig vigselrätten hoppas jag att den i alla fall håller kvar välsignelsen. För många är det viktigt att kyrkan bekräftar äktenskapet.

ANNA-MAJA HENRIKSSON

NYVALD ORDFÖRANDE FÖR SVENSKA FOLKPARTIET.

RIKSDAGSMAN OCH JURIST.

GIFT MED JANNE FRÅN NURMIJÄRVI.

DÖTTRARNA MALIN OCH MIKAELA. MALIN ÄR EKONOM OCH SKA FLYTTA TILL STOCKHOLM. MIKAELA STUDERAR STATSKUNSKAP I HELSINGFORS OCH ÄR AKTIV I SVENSK UNGDOM.

Borgå viker mer pengar till mission

MISSION. Borgå kyrkliga samfällighet reserverar mer pengar för missionsarbete.

– Under ett par års tid har det önskats både i finska och svenska församlingen att vi ska höja anslagen för mission och internationell diakoni, säger kyrkoherde **Mats Lindgård**. Vi har försökt uppfylla det här önskemålet.

I rambudgeten för 2017

höjs anslagen för mission och internationell diakoni med 77 000 euro. Av den summan får Borgå svenska domkyrkoförsamling 22 000 euro. Totalt utgör missionsbidragen drygt två procent av samfällighetens skatteintäkter, ungefär 220 000 euro.

Vilka ändamål pengarna går till definieras i församlingens egen budgetberedning i höst.

Vasa valde Östman Rolandsson

PRÄST. Christina Östman Rolandsson har valts till ny kaplan i Vasa svenska församling. Teologie magister Östman Rolandsson har arbetat som tf. kaplan i Vasa svenska församling sedan januari.

Till Vasa kom hon från Nynäshamns församling i Sverige där hon tjänstgjort sedan 2005. Hon prästvigdes 1998 och har ock-

så arbetat som präst i Tyresjö församling i Sverige och i Hangö svenska församling.

Tjänsten söktes av en annan person.

Östman Rolandsson efterträder **Siv Jern** som började arbeta som familjerådgivare på familjerådgivningscentralen i Vasa kyrkliga samfällighet i början av året.

Hägglom ny hemlandsledare

SLEF. Svenska lutherska evangeliföreningens (SLEF) styrelse har valt distriktspräst **Albert Hägglom** till ny hemlandsledare från årsskiftet.

Hemlandsledarens uppgift är att leda och utveckla föreningens verksamhet i Finland. Hägglom tar över från **Leif Erikson** som går i pension.

Föreningen får också en ny ungdomssekreterare, pedagogie magister **Maria**

Forsblom som ska ansvara för verksamheten för barn, ungdomar och unga vuxna. Hon efterträder **Ingrid Jern** som återvänder till Kenya.

SLEF har även utsett teologie studerande **Samuel Erikson** till ny distriksteolog. Distriksteologen leder föreningens verksamhet på det lokala planet, främst inom de tre österbottniska distrikten, men också i södra Finland.

3 FRÅGOR TILL

Cecilia Forsén

Du är nyvald stiftssekreterare för diakoni.

Varför vill du jobba på stiftsnivå med diakoni?

– Diakoni är en hjärtesak för mig. Diakoni är det viktigaste som finns i kyrkan. Alla församlingar ska vara diakonala församlingar som ser de mest utsatta och hjälper. Jag vill stöda och uppmuntra församlingarna i Borgå stift att vara modiga och innovativa i sättet att hjälpa. Vi behöver hela tiden utveckla vårt sätt att nå ut och hitta de mest utsatta. Diakonin har alltid frågat "var är nöden störst?" och i dagens mångkulturella samhälle är den här frågan brännande aktuell.

Vad vill du jobba för?

– Jag vill jobba för en orädd och nyskapande diakoni där den lilla människan står i centrum. Jag vill också jobba för att frivilliga i våra församlingar får uppgifter som är meningsfulla, viktiga och betydelsefulla både för de frivilliga själva och för församlingen.

Vad för du med dig från diakoniarbetet i Matteus och Pojo?

– Jag har jobbat med diakoni på gräsrotsnivå i flera olika församlingar under många år. Det jag har lärt mig och som jag tar med mig är vikten av samarbete med föreningar, kommuner och olika institutioner för att nå ut, knyta kontakter och kunna hjälpa den lilla människan på bred front. Att hjälpa diakonalt är att se hela människan och förstå det sociala sammanhang hon lever i, lyssna, samtala, erbjuda självavård och förbön, praktisk och ekonomisk hjälp.

Cecilia Forsén tillträder tjänsten som stiftssekreterare för församlingsdiakoni vid domkapitlet i Borgå stift den 1 oktober. Hon efterträder **Tua Sandell**.

NINA ÖSTERHOLM

Kristna medier får inte låta känslorna styra

MEDIA. Trots en kristen profil så måste en tidning alltid vara objektiv. Det håller tre av fyra kristna journalister med om.

TEXT OCH FOTO:
EMELIE MELIN

Representanter för fyra kristna medier samlades förra veckan för att diskutera hur man rapporterar om frågor som rör sexuella minoriteter och könsminoriteter.

– Journalisterna står i första hand till svars inför sina läsare och lyssnare, säger Radio Deis programchef **Kai Kortelainen**.

Kristna lärofrågor påverkar inte de journalistiska värdena, intygar även Kotimaas publikationschef **Olli Seppälä** och **Urpu Sarlin**, chefredaktör för Esboförsamlingarnas tidning *Esse*.

– Men ämnet kommer att behandlas så länge det är aktuellt i kyrkan. Äktenskapslagen är bara en av många frågor. Vi skriver om det som är viktigt för och berör läsarna, säger Seppälä.

– Den kristna läran påverkar ändå journalistens egen världsbild och läromässigt är det här svåra frågor, medger Sarlin.

Som ett församlingsmedium är *Esse*s uppgift att stöda liv och tro i församlingen. Tidningen ska vara församlingsbornas röst och det gäller också dem som tillhör olika minoriteter.

För tidningen *Ristin Voitto* är utgångspunkten en annan. Som språkrör för finska Pingstkyrkan stöder man sig på journalistiska principer, men också samfundets värderingar, berättar chefredaktör **Leevi Launonen**. Hit hör synen på äktenskapet som ett förbund mellan man och kvinna.

Svår diskussionskultur

De sexuella minoriteternas ställning i kyrkan och samhället väcker starka känslor och många har en åsikt i frågan.

– Sociala medier har inte hjälpt till med att skapa en uppbygglig diskussion, säger Kortelainen.

KAI KORTELAINEN från Radio Dei, **Urpu Sarlin** från församlingstidningen *Esse*, **Leevi Launonen** från pingstkyrkans tidning *Ristin Voitto* och **Olli Seppälä** från tidningen *Kotimaa* diskuterade rapporteringen om sexuella minoriteter och könsminoriteter. Diskussionen arrangerades av Regnbågsföreningen Malkus och Gemenskapsrörelsen under Helsingfors Pride-vecka.

Journalister i kristna medier har fått höra att de hamnar i helvetet när de strävat efter att opartiskt behandla ämnen ur olika synvinklar. Även *Kotimaa* har anklagats för att ha en agenda och alltid föra fram sexuella minoriteters ärenden, berättar Olli Seppälä.

– Vår debattkultur är ett problem, konstaterar Urpu Sarlin som hoppas att alla läsare ändå känner sig accepterade, trots att det finns röster inom kyrkan som fördömer

exempelvis vissa sätt att leva.

Launonen å sin sida anser att strävan efter politisk korrekthet är problematisk och skulle önska att samhällsdiskussionen lyfte fram alla åsikter. Han tror att människor inte vågar uttala tankar som strider mot det allmänt accepterade.

Eniga om människovärdet

– Det är ett problem om mänskliga rättigheter baseras på sexualiteten. Vi vill som tidning och väckelserö-

relse bemöta alla människor med respekt och sträva efter att förstå andras upplevelser på djupet, säger Launonen.

Respekten för människovärdet och strävan efter jämlikt bemötande är något de kristna medierna har gemensamt. Alla fyra upplever även att det skett en förändring till det bättre i hur sexuella- och könsminoriteter behandlas.

– Ämnet behandlas mer mångsidigt och opartiskt än tidigare, säger Kortelainen.

KOMMENTAR EMELIE MELIN

Lyssna på varandra

"Nog behöver vi journalistiken!" Det är svårt att inte hålla med Urpu Sarlins konstaterande efter

att ha tagit del av den publikdiskussion som följde på paneldebatten om kristna medier och sexuella minoriteter.

Publiksamtalet, där såväl regnbågsfolk som rörelsen Äkta äktenskap var representerade, var i sig en perfekt illustration på varför det behövs mer kunskap om och en mångsidig, opartisk behandling av ämnen som är så laddade med värderingar som kyrkan och sexuella minoriteter. Trots att panelisterna betonat respekt, likvärdigt bemötande och behovet av en bättre diskussionskultur var det till stor del känslorna som fick styra det fortsatta samtalet med publiken. Ett samtal som flera gånger halkade över från mediernas agerande till att handla om bland annat äktenskapet.

Budskapet om att försöka se saker från den andras synvinkel hade liksom gått förbi. Och vare sig man bedömer argumenten som väl underbyggda eller som utsliten retorik finns det all orsak att peka ut det som fattades: förmågan att lyssna. En respektfull dialog borde gå ut på att ta in det den andra säger, istället för att enbart försöka övertyga om att den egna synvinkeln är den enda rätta.

Flera ljusglimtar fanns ändå, som när publiken tackade för att Pingstkyrkan deltog i diskussionen och Leevi Launonen bad om ursäkt för hur pingströrelsen behandlat homo-sexuella.

LARSMO STORMÖTE

Gäster från Albanien

6 000 personer väntas delta i den årets största kyrkliga samling i Svenskfinland, det laestadianska sommarmötet som i år hålls i Larsmo den 8-10 juli. I år har Laestadianernas Fridsföreningarnas Förbund LFF bjudit in gäster från sina missionsområden, där Albanien är ett nytt missionsfält. Men också gäster från missionsfältet i Ryssland deltar. Besökare kommer också från de nordiska länderna och USA. Under dagarna hålls predikningar och bibelutläggningar av totalt 18 predikanter och präster. Programmet hålls på kyrkbacken i ett tält som rymmer 1 500 personer.

NORDEN BISKOPAR

Viktig träff med grannarna

– De nordiska kyrkorna har god kontakt men det här är en av de få gånger kyrkornas ledning möts, säger biskop **Björn Vikström** som deltog i det nordiska biskopsmötet på Gotland förra veckan. Mötet ordnas vart tredje år.

Denna gång diskuterades bland annat äktenskapslagstiftningen: Svenska kyrkan har gått in för likadan vigsel för alla medan man i Norge använder ett skilt formulär för samkönade par. Också religionsundervisningen berördes: I Norge har man nyligen infört en mer neutral undervisning och istället får samfundet statstöd för religiös fostran.

TREND URBANISERING

Kyrkan sponsrar stadsteolog

Teologie doktor och docent **Henrietta Grönlund** har blivit anställd som lektor för stadsteologi vid Helsingfors universitet. Det femåriga projektet finansieras av Evangelisk-lutherska kyrkan.

Stadsteologin söker lösningar på de sociala problem som urbaniseringen leder till. Enligt Grönlund är det en central del av stadsforskningen och teologiundervisningen.

– Stadsteologin behövs, eftersom urbaniseringen är en världsomfattande megatrend som utmanar både teologin och religionen, säger Grönlund till *Kotimaa*.

52 PROCENT av britterna röstade för att lämna EU. Folkomröstningen delade åsikterna även bland kyrkans ledare. Resultatet har också väckt protester och miljontals har skrivit under ett upprop för en ny omröstning. FOTO: PIXABAY

Vittnar om en klyfta efter brexit

BREXIT. Folkomröstningen verkar ha skapat en tudelning i det brittiska samhället. Finska kyrkan i London vill jobba för dialog och respekt.

TEXT: EMELIE MELIN

En majoritet av britterna vill lämna EU. Brexit-omröstningen har gjort framtiden mer osäker för européer bosatta i Storbritannien. Exakt vad resultatet innebär vet ingen ännu.

– Många har uttryckt förvirring, oro, sorg och förvåning. Ingen vet riktigt vad som händer näst och enligt vilken tidtabell. Det för med sig osäkerhet som vi nu bara tvingas leva med, säger **Marjaana Härkönen**, ledare för Finlands sjömanskyrka i London.

Det är i synnerhet de unga som nu funderar mycket på sin framtid. Även den ökande rasismen oroar.

Tar det inte personligt Emma Parkhe och Camilla Björklund är två av de

unga finländare som flyttat till Storbritannien för att arbeta. De jobbar båda som akutvårdare i Surrey utanför London.

– Det upprörde mig att jag inte fick rösta i valet eftersom jag aldrig känt mig så involverad i något politiskt tidigare. Om inte EU fanns, hade jag inte kommit hit för att arbeta. Det här beslutet påverkar miljoner människor som lever i England, men också britter som bor i resten av EU, säger Parkhe och berättar att hon fått skämtsamma frågor om hon nu kommer lämna landet. Hon betonar ändå att hon inte tar röstningsresultatet personligt.

Camilla Björklund missade tänkte att omröstningen skulle sluta som den gjorde och tar än så länge resultatet med ro.

– Ännu finns det ingen offentlig information om hur det här kommer påverka oss, men vi tar tag i det sedan när det händer. Det blir säkert bra i slutändan, säger hon.

Hur har människor i er omgivning reagerat på resultatet?

– Dagen efter när resultatet var fastslaget diskuterade vi omröstningen med kollegor och patienter. Många har varit upprörda, medan flera tycker att det är på tiden att det blir någon förändring, säger Björklund.

Parkhe upplever också att de engelsmän som röstade för att lämna EU var trötta på politiken och ville ha förändring. Nu är det däremot de tomma kampanjlöften om mer pengar till sjukvården om Storbritannien går ur EU som upprör kollegerna inom den offentliga vården, där Parkhe och Björklund jobbar.

”Om inte EU fanns, skulle jag inte ha kommit hit för att arbeta.”

Emma Parkhe

he och Björklund jobbar.

Trots livliga diskussioner och högljudda åsikter tycker de inte att stämningen i landet förändrats på något påtagligt sätt.

– Det var värre när England förlorade mot Island i fotboll. Men det finns en ovisshet i luften och det är nästan som om folkomröstningen har skapat en klyfta mellan dem som vill ha samhörighet med Europa, och dem som inte vill det, säger Emma Parkhe.

Vara en röst för respekt

Hur brexit-omröstningen kommer påverka Sjömanskyrkan får tiden också utvisa. Men Marjaana Härkönen intygar att arbetet kommer fortsätta.

– Livet går vidare trots allt. Jag hoppas att Sjömanskyrkan tillsammans med andra kyrkor och religiösa aktörer kan skapa trygga mötesplatser för olika åsikter i ett tudelat Storbritannien: vara en röst för interkulturell dialog och ömsesidig respekt.

”Man kan alltid lita på Gud”

GALLUP. ”Gud är trofast” var temat för Svenska Lutherska Evangelieföreningen (Slef):s årsfest i Helsingfors i helgen. I samband med inledningsfesten i Lutherkyrkan frågade vi fyra festdeltagare när de känt av Guds trofasthet.

TEXT: SARAH LÖNNQVIST FOTO: LIISA MENDELIN

MAJGRET LILLSJÖ, NÄRPES:

– Man kan alltid lita på att Gud vet vad som är bäst för en. Också för mig.

Lillsjö har varit aktiv i Slef sedan hon föddes. Som prästdotter har hon bott på otaliga ställen, bland annat alldeles invid Lutherkyrkan när den ännu var ny. Lillsjö tycker att det är roligt att få vara tillbaka i kyrkan, samtidigt som hon är överrumplad över den förändring som skett inuti.

– Det är fint att få uppleva gemenskapen igen efter alla dessa år. Det är definitivt Guds underverk att Lutherkyrkan blev kyrka igen, efter att ha varit nattklubb så länge.

JULIA JÄRVELÄINEN, HELSINGFORS:

– Gud är orubblig och stadig, också när allt det andra i livet vacklar.

Järväläinen firar årsfest tillsammans med sin man **Henrik Järväläinen**. Gemenskapen och den goda bibelundervisningen får henne att vara aktiv i Slef, både i ungdomsarbete och i kören. Hon är speciellt tacksam över den personliga relation hon har med Gud.

– Egentligen känner jag tacksamhet gentemot Gud hela tiden. Speciellt i svåra situationer när någonting jag bett för besvaras och går i uppfyllelse, även om jag inte alls trott att det kan att göra det. Jag var också tacksam när jag fick veta att jag fått en studieplats vid medicinska fakulteten.

MIRJAM TIAINEN, KARLEBY:

– Att Gud är trofast innebär för mig att det alltid finns någon man kan vända sig till och lita på. Också när han vänt svårigheter till någonting positivt.

Tiainen är främst med i Slef av nostalgiska skäl, och för att få höra Guds ord. Hon har varit medlem sedan födseln.

ALFONS BOSTRÖM, ÅLAND:

Alfons Boström har sitt andliga hem i Slef. Till årsfesten i Helsingfors har han kommit hela vägen från Föglö. För Boström innebär Guds trofasthet att han är pålitlig, någonting han bland annat har upplevt i följande situation:

– Vi hade varit ute på åkern och tillverkat ensilage. Efter att ha jobbat hela dagen tog vi in traktorn i skjulet – och precis när vi fått in den började det regna. Hade det öst ner lite tidigare skulle en stor del av gräset ha blivit förstört. Gud lät inte detta hända.

Efter att ha funderat ett tag tillägger han: – Som allra tacksammast har jag varit de fem gånger jag har fått förmånen att bli far och vara med och ta emot ett nytt liv, samt varje gång man kommit lyckligt fram efter en resa.

LAESTADIANER VERKSAMHETSLEDARE

LFF söker organisatör

Laestadianernas Fridsföreningarnas Förbund LFF sammanställer befattningarna som verksamhetsledare för inre missionen och radioredaktör och anställer en person som ska göra jobbet. Tidigare har de skötts med talkokraft.

– Vi hoppas kunna tillsätta den nya tjänsten från hösten, säger **Jens Björkskog**, ordförande för LFF som nyligen nyanställt en ungdomsarbetare och en missionär i Albanien.

– Vi har ingen uttalad strategi att anställa mera folk. Men det är en utmaning då talkoandan minskat och det blivit svårt att rekrytera frivilliga till ansvarsuppgifter.

PÅVEN BREXIT

”Det är allas vårt ansvar att garantera det bästa för människorna i Storbritanniens och en god samexistens på hela den europeiska kontinenten.”

Påven Franciskus

BISKOP BREXIT

”Många i mitt stift är mycket oroade över sin framtid. Jag hoppas att deras behov beaktas när Storbritanniens regering förhandlar med EU.”

Robert Innes, Engelska kyrkans biskop i Europa

KYRKA ORGELDONATION

Nerbränd kyrka får ny orgel

Mikaels församling i Helsingfors donerar sin orgel åt kyrkan i Ylivieska, som förstördes totalt i en våldsam brand i påsk. Orgeln finns för tillfället i köpcentret i Mellungsbacka, i ett församlingsutrymme som kommer att bli oanvänt då köpcentret ska rivas.

Orgeln, som annars hade blivit övergiven, kommer att användas på Ylivieska församlings evenemang samt som övningsorgel för kantorer. I framtiden kommer den att placeras i församlingens nya kyrka.

ELLIPS

Meningen
med fotboll

Det är svårt att missa den passion som fotbolls-EM väckt: en lagledare ropar med näsblodet rinnande, på läktare och plan framkallar vinster jubel, förluster förkrossade tårar.

En del kanske tycker det här är märkligt beteende hos vuxna människor. En facebookvän föreslog tankeexperimentet att byta fotbollen mot ett kristet möte och tänka sig spelarna som högprofilerade pastorer. Hur många protester över evenemanget och all dess uppmärksamhet skulle inte höras då?

Faktum är att fotboll har religiösa drag och ofta uttrycks i religiösa termer. Inte bara när spelarna gör korstecken på plan. I sin pro gradu-avhandling i praktisk teologi vid Åbo Akademi, *Gudstjänstdeltagare och fotbollssupportrar*, konstaterar **André Ravall** att fotbollslagens supportrar liknar gudstjänstgemenskapen. I båda fallen får människor del i ett större sammanhang och kan uppleva starka känslor. Fotbollen har sina egna ritualer, sånger och symboler. Den kan skapa rent av extatiska upplevelser. Det egna fotbollslaget är så viktigt och personligt eftersom det blivit en del av självbilden och identiteten. Kanske handlar fotbollsupplevelsen framför allt om en stark samhörighet och gemenskap, om något som liksom religionen förmår skapa mening.

Äkta supporterskap kan vara vackert eller patetiskt, beroende på inställning. Men fotbollen bygger också en världsbild som handlar om "vi mot dem". När några släpper kontrollen och låter samhörigheten spilla över i hat mot andra, då fylls våra tv-skärmar igen av våld och kaos.

EMELIE MELIN

Skriver om livet, på gott och ont

VÅGA. Vilket liv vill du leva? frågar hennes texter. För Amanda Audas-Kass är skrivandet ett levnadssätt. Nu tar hon modigt steget från blogg till bok. Önskan är att fortsätta dela med sig av personliga tankar om att vara människa, med ännu mer djup och äkthet.

TEXT: EMELIE MELIN FOTO: MATILDA AUDAS BJÖRKHOLM

Amanda Audas-Kass har inspirerat, väckt tankar och ibland provocerat med sina texter. Nu skriver hon sin första bok.

– Jag skriver om livet, helt enkelt. Jag reflekterar kring besvikelser och hopp, tro och relationer och försöker komma åt vad jag just nu tänker att det är att vara människa.

Audas-Kass tror att den som läser hennes blogg *Nästan för lycklig* kommer att känna igen tonen och tankarna, men förhoppningsvis också få något nytt. Texterna i boken är längre och det ligger mer tid bakom dem – och högre krav.

– Det känns lite läskigt. När jag skrivit ett blogginlägg och märker att någon missförstår mig kan jag komma med korrigeringar. Med en bok är det inte möjligt. Men jag vill inte vara rädd. Jag vill inte låta bli att våga.

Bokens titel lyder *Till alla goda människor – och vanliga dödliga*.

Vem skriver du för?

– Boken riktar sig till människor som vill fundera på vem de är, vem de vill vara och borde vara och som vill ta del av en annan människas tankar.

Framför allt hoppas hon att också människor vars tankar och åsikter inte stämmer överens med hennes egna ska kunna ta till sig boken.

Audas-Kass uppskattar bloggans potential att påverka och väcka tankar, men tror att boken ger andra möjligheter.

– Jag upplever dagligen att böcker är livsomvälvande och perspektivgivande och utmanande.

Hon tycker att läsaren ofta har bätt-

re förutsättningar för att ta emot och beröras av en bok, än av texter som flimrar förbi på en skärm.

– Förhoppningsvis blir det djupare och lite mer äkta när jag har mer av läsarens tid och själv vågar ge ut lite mer.

När bestämde du dig för att skriva en bok?

– När jag var nio år kanske. Sedan dess har mitt självförtroende krympt ganska mycket. Jag har insett att det är jättesvårt att skriva en bok.

Många gånger under åren som skribent har Amanda Audas-Kass fått frågan när hon ska ge ut en bok. Under hösten fick hon uppmuntran från olika håll och kände att det kanske var dags. När hon fick förfrågan från förlaget Fontana Media var saken klar. Men lite nervöst är det.

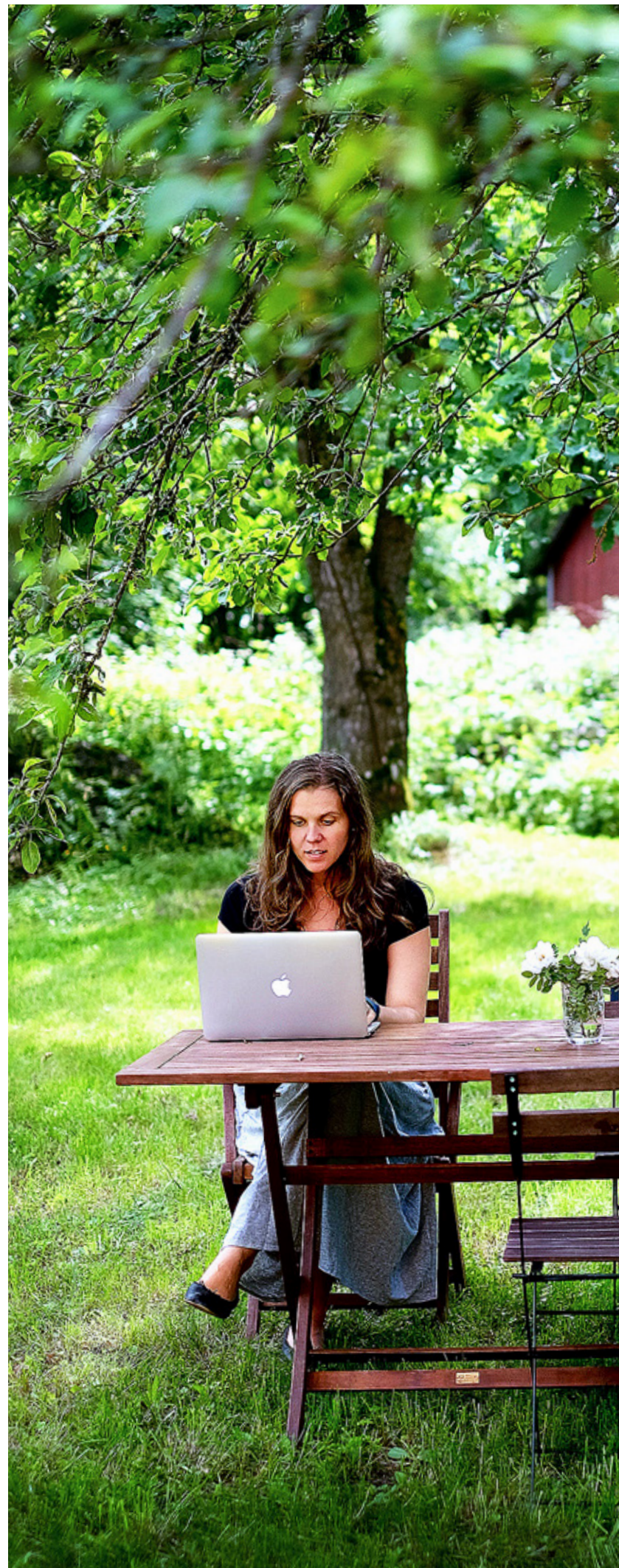
– Man är ju aldrig klar som människa. Har jag stigit in i skor som jag inte är redo för?

Ibland kan hon se tillbaka på texter hon skrivit och tycka att de är naiva. Men hon vägrar vara rädd för vad hon kommer att tänka om boken om tio år. I dag står hon för det hon skriver och det måste räcka.

– Annars skulle jag skulle inte våga skriva något alls.

Känner du att du blir en riktig författare nu?

– Jag har aldrig kallat mig författare och vet inte om jag kommer göra det nu heller. Vad är en författare? Jag tror det finns många människor som andra ser som författare fast de inte gör det själva. Jag ser mig främst som en skrivande människa. Ibland skriver

Det går inte att tröttna

MUSIKAL

Sound of Music

Regi: Sven Sid

I rollerna: Sarah Nedergård, Leif Wadenström, Tanja Kauppinen-Savijoki, m.fl.

Sommaren 1993 sattes *Sound of Music* upp på Ra-

seborgs sommarateaters scen och i år var det dags igen. Det är enkelt att förstå varför valet på nytt faller på den skönsjungande familjen. Musiken är genialisk, det finns alltid något som berör, något nytt att fästa uppmärksamhet vid, något som tjuvar, något som förfasar – det är helt enkelt omöjligt att tröttna.

Egentligen är det ju en

RASEBORGS SOMMARTEATERS version av *Sound of Music* tjuvar och berör. FOTO: EMILIA NYBERG

hopplöst omodern berättelse, alldeles för religiös för den nutida musikalpubliken kan tyckas. Men Marias tro är svår att stryka ur manus och här görs heller inga försök.

Det är inte mycket som andas amatörteater över denna uppsättning. Rösterna håller, de bärande skådespelarna levererar och scenografin, kostymerna och koreografin ackompanjerar följsamt detta välsmorda musikalmaski-

neri. En elege går till live-orkester (den största under sommarateaterns historia) under ledning av kapellmästare **Teddy Granroth**, vars arrangemang är en allt igenom njutbar historia. Kapellmästare **Mervi Myllyojas** violin i kombination med den kemi som uppstår mellan huvudrollsinnehavarna **Sarah Nedergård** och **Leif Wadenström** skapar snudd på magi i den sena sommarkvällen.

CHRISTA MICKELSSON

”Skrivandet har blivit ett sätt att leva. Jag älskar att besöka mig själv för tio år sedan och se hur jag tänkte då.”

jag blogg, ibland kolumn. Nu har jag fått nåden att skriva en bok.

Amanda Audas-Kass tror att alla människor har en berättelse. Många upplever kanske att de borde ha varit med om något omvälvande och dramatiskt för att ha rätt att berätta om det.

– Men livet är omvälvande och dramatiskt. Jag har fått verktyg att berätta min berättelse. Det känns som en skyldighet, en gåva och en förmån att få göra det.

Skrivandet är ett levnadssätt

Amanda Audas-Kass har skrivit i hela sitt liv. På hennes betyg från första klass har läraren skrivit ”klassens författare”. I lågstadiet skrev hon uppsatser på trettio sidor när det krävdes fem. Under tonåren fyllde hon dagbok efter dagbok. Det har gått tio år sedan hon startade sin första blogg.

– Skrivandet har blivit ett sätt att leva; ett sätt att reda ut mina tankar, att se på och memorera livet. Jag älskar att besöka mig själv för tio år sedan och se hur jag tänkte då.

Olika texter väcker olika reaktioner. När hon delar sin upplevelser av föräldraskap väcker det ofta igenkännande och lättnad hos människor i samma situation. Tro är ett laddat ämne. En del blir uppmuntrade, en del mycket provocerade. Detsamma gäller texter om jämställdhet och feminism.

Ibland kan klimatet i bloggvärlden kännas hårt. Vissa debatter har påverkat henne mycket och förra sommaren tog hon paus från bloggen i ett par månader.

INSPIRATION ÄR en lyxvara. När Amanda Audas-Kass hittar en lucka i sin vardag skriver hon.

– Jag skäms ibland lite inför dem som gillar mina texter, när jag låter två negativa kommentarer påverka mig mer än fyrtio positiva. Det är något jag försöker jobba med. Man kan inte vara alla människor till lags, då är man inte sann mot sig själv eller någon annan.

Utmärkelsen Årets inspiratör på den finlandssvenska blogggalan i höstas blev en välkommen bekräftelse.

– Det jag vill är att inspirera människor att fundera på vem de vill vara och vilket liv de vill leva. Vi kan komma till olika slutsatser, men frågan är det viktiga.

Inspiration är en lyxvara

Utgivningen är planerad till oktober, det blir alltså en höstbok. Just nu jobbar Amanda Audas-Kass på boken medan hon njuter av lärarens sommarledighet. Sommar handlar om att fly Helsingforsvardagen och om att ha mycket människor omkring sig.

– Det är ljuvligt att vakna långsamt och äta frukost i timmar och läsa skönlitteratur hela dagarna.

Hon minns aldrig vädret, utan samtalen och människomötena. När Kyrkpressen ringer upp henne är hon i Sverige hos sin syster och lever storfamiljsliv med många barn och mycket rörelse. Men småbarnsvardagen har aldrig hindrat henne från att skriva.

– Ibland har jag haft förmånen att vika en hel eftermiddag till att skriva. Men ofta skriver jag medan ett barn håller på att somna i rummet bredvid – och stiger upp tjugo gånger i timmen.

Som modersmålslärare brukar hon säga till sina elever: inspiration är en lyxvara. Att skriva är ett arbete. När hon hittar en lucka i sin vardag skriver hon, inspirerad eller inte.

– Få personer har lyxen att skriva på heltid. Det finns fördelar i att skriva ostört, men samtidigt finns det fördelar i att skriva mitt i ett ganska intensivt vanligt liv.

Prästerna fick läsläxa av biskopen

Nästan 400 böcker om nåd åkte i midsommarveckan ut till alla svenskspråkiga präster, både i tjänst och pensionerade. Boken *Nåd för nya världar* (Fontana Media) sänds ut med biskopens inbjudan till den stora prästsammandrabbningen – synodalmötet – i Åbo i september.

Synodalmötet ordnas vart sjätte år och då samlas alla präster till en storsamling som ger översikt av nuläget i det svenska stiftet och tar upp teologiska frågor.

– Det är enda gången hela prästerskapet i stiftet samlas. Det är viktigt att samlas ansikte mot ansikte när man annars jobbar på i sin egen region och sällan träffas, säger biskop **Björn Vikström**. Borgå stift är geografiskt och teologiskt ganska brokigt. Det är lättare att förstå varandra när man kommer samman.

Synodalboken ska fungera som inspiration och diskussionsunderlag. Inför reformationens märkesår sätter boken luppen på det begrepp som Martin Luther betonade: nåden. Vad är nåd i dag? Hur förstås den i ett postsekulärt samhälle? Finns det nåd inom andra religioner? Har den lutherska uppfattningen något att bidra med i dag?

PRÄSTERNA FÅR boken på posten. Vanliga dödliga får köpa den i bokhandeln. FOTO: MALIN AHO

– Tanken är att inspirera till fördjupning i aktuella teologiska frågor, säger Vikström.

Mötets huvudtalare behandlar karismatisk kristendom respektive andlig träning i en luthersk kontext. Övriga teman är bland annat religionsmöten, äktenskapssyn och de nya psalmerna.

Kyrkomötet har väckt kritik mot synodalmötena, som anses vara för dyra. Men Vikström hoppas de ändå kan fortsätta. Han påminner om att prästerna är den enda yrkesgrupp i kyrkan som inte årligen samlas.

Är Kökar en helig plats?

FRANCISKUSFEST. ”Helig plats” var temat för helgens Franciskusfest på Kökar. För arrangörerna i föreningen Franciskus gav festen en chans att reflektera kring det stora pilgrimsprojektet, en ny pilgrimsled från Åbo till Trondheim, som föreningen är delaktig i.

– Vi ville fundera på varför man ska passera just Kökar. Är Kökar en helig plats? säger ordförande **Christi-an Pleijel**.

De inbjudna gästerna **Stefan Djupsjöbacka**, **Samuel Rubenson** och **Henrik Roelvink** gav perspektiv på temat och inspirerade till en konkret diskussion om framtida projekt.

Den tre dagar långa festen började redan på fredag med utomhusarbete i äkta franciskansk anda. På söndagen firades både luthersk

FADER HENRIK Roelvink och kyrkoherde Peter Karlsson. FOTO: CHRISTIAN PLEIJEL

och katolsk mässa.

– Vi är både katoliker och lutheraner här på Kökar, berättar Pleijel, som gärna skulle önska nattvardsgemenskap över samfundsgränserna.

Sammanlagt lockade den trettiosjunde Franciskusfesten några hundra besökare, uppskattar Pleijel.

– Kökar var fyllt till bristningsgränsen, det fanns inte en ledig säng.

De flesta festdeltagare kom från Finland, Sverige och Åland, men gäster hade också hittat till Kökar från USA, Tyskland och Nederländerna.

PÅ TVÄREN LIISA MENDELIN

Aktivister med dunhår

Var är kyrkans aktivister? Vart ska jag gå för att hitta dem som med Jesus i hjärtat brinner för samhällsförändring och solidaritet med de allra mest utsatta?

Det har jag

ofta undrat när jag knäppt händerna i kyrkans förbön. I bönen ord finns samhällsförändringen, men när den någonsin bortom orden? När ska ordet bli kött och då menar jag inte en ny gudstjänstgrupp utan något som tar konkreta steg i världsförbättringen. Det

finns ju så mycket teologi som stöder global kärlek till nästan, men var finns handlingarna? Jag är ute efter den där klarsynheten som kan skymta fram i gräsrotsrörelser, den som ser tydliga kopplingar mellan mängden mat på min tallrik och mängden mat på

någon annans.

Men så åker jag till Ekenäs för att bevaka Finska Missionssällskapets missionsfest. Jag är inställd på rutinmässiga festtal om bibelöversättning och antalet nya kristna i fjärran länder. Men där, mitt bland yllekoforna och det vita dunhåret

pulserar aktivismens hjärta. Massutfodringen är en enkel fisksoppa och rågbröd, i stället fylls kollektkorgarna med betydligt mera prassel än klirr. Darrande stämmor ber om mikrofonen och påtalar behovet av solidaritet med tredje världen. En snart 80-årig dam berättar att

hon som bäst lär sig arabiska för att kunna kommunicera med sina nya grannar.

Jag berörs av den starka viljan att minska på de egna privilegierna för att ens lite förbättra andras livsvillkor. Missionsvännerna. Det är de som är kyrkans aktivister.

SJUNGA TILLSAMMANS. 147 nya psalmer har i dagarna skickats till tryckeriet. Men vem är det som ska sjunga dem? Och varför?

Skriver psalmer på trots

TEXT OCH FOTO:
CHRISTA MICKELSSON

I en värld som flödar över av digitala låtlistor, strömmade musikvideor och konstant bakgrundsmusik håller ett psalmbokstillägg i en liten luthersk kyrka i en avlägsen del av Europa på att se dagens ljus. Vad ska det vara bra för? Kyrkpressen har träffat sex psalmförfattare och -kompositörer i ett samtal om psalmer.

– Av hävd och tradition har det varit skolan som förmedlat kristen tradition och sånger. Men så är det inte längre, tvärtom är den finländska skolan neutral i frågan om religion. På vems ansvar faller det då att föra psalmerna vidare? frågar sig **Camilla Cederholm** från Nykarleby, musiklärare och en av dem som skrivit nytt material till psalmbokstillägget.

Nykarlebybon **Lena Frilund**, också en av de nya psalmförfattarna, är pensionerad klasslärare.

– Så länge de gamla lärarna är i gång sjungs det ännu psalmer, som en del av kulturarvet. Men de nya lärarna har inget förhållande till psalmerna.

Frilund uppmanar församlingarna att hålla fanan högt, nu när skolorna inte längre fostrar nya psalmsångare.

– Vi ska inte förakta det här med att lära ut mönster. Barn tycker om mönster, vi människor behöver dem. Mönster skapar stabilitet i livet. Vi ska inte underskatta kryckorna. Vi människor är som rosenbönor: Vi är ganska vingliga och behöver en käpp. Psalmerna är redskap som kan läras in i unga år. Sedan tror folk att de är borta och glömda, men de kommer tillbaka.

Ull-Britt Gustafsson-Pensar är pensionerad lektor och veteran i de här sammanhangen.

– Det där med att komma ihåg psalmer har med lökens innersta delar att göra. Det vi lärde oss först stannar till slutet. Gamla och dementa människor som inte längre kan tala kan plötsligt sjunga med i en psalm, säger hon.

Gustafsson-Pensar har översatt ett flertal psalmer till svenska, flera av dem som beställningsarbete till det nya psalmbokstillägget.

– För mig är det ofattbart att det finns människor som inte äger en psalmbok. Men tiderna förändras. I Nykarleby församling, där det ännu går rätt mycket människor i gudstjänsten, behöver man ändå lyckligtvis inte känna sig som en pelikan i öknen när man sjunger med i psalmerna.

Vem vågar sjunga med?

Men så är det inte överallt. Lena Frilund säger att det på sina ställen är uselt med psalmsången.

– Kommer folk att våga börja sjunga de nya psalmerna? Jag tycker att folk lagt av, och det gäller inte bara psalmerna. Människor känner sig osäkra och det kan vi inte bemöta med ett "Sjung nu bara".

Catharina Östman, författare och poet från Vasa, och psalmförfattare redan i 1986 års psalmbok, tror att oviljan att sjunga och läsa med i böner och texter är ett uttryck för att den som går i kyrkan uppfattar sig som konsument, snarare än medskapare.

– Vi måste jobba på att förstärka gemenskapskänslan i kyrkan. I en värld där den individuella friheten betonas starkt kan kyrkan vara en motkraft. Vi kan skapa något att dela med varandra, stå för gemenskap, lära känna samma sorts sånger och låta psalmerna växa in i oss, bli en del av vår kollektiva kropp. Ibland tänker jag att vi gör en psalmbok "på trots", säger Östman.

Den som sjunger är subjekt

Anders Bäck, kantor i Maxmo församling och upphovsman till en av psalmerna i tillägget, håller med.

– Folk kan lätt se gudstjänsten som ett biobesök, att man bara ska sitta och titta på. Vi har inte så många moment där gudstjänstbesökarna själva är subjekt. Och därför behöver vi psalmer-

na. Vi kan läsa texter också, men när vi sjunger lyfts texterna och blir något mer.

Att en text får en bra melodi är avgörande för hur den tas emot. En text med en dålig melodi blir inte populär.

– Texten befästs med melodin, och det här blir sångens väsen, säger Camilla Cederholm.

Mikael Svarvar, musiker och en av dem som suttit i den arbetsgrupp som jobbat med tillägget, säger att det är en balansgång att hitta melodier och texter som människor grips av, utan att de tröttnar på dem för snabbt.

– Melodier växer till sig. En del melodier känns först svåråtkomliga. Det kan ta flera år innan de hinner mogna, men sedan kan man aldrig lämna dem. Lättillgänglig hitmusik fastnar genast, men försvinner också snabbt, säger Svarvar.

– Ja, det gäller att hitta det som varken är för lågrösklat eller för svårt, fortsätter Anders Bäck.

Han berättar att en kollega i en syförening tålmodigt introducerade den mest svårsjungna psalmen i den nuvarande psalmboken, *Du som gick före oss*.

– Till sist ville de sjunga den varje gång. Ibland ska man ge folk det de inte visste att de ville ha, säger Bäck.

Bollen hos församlingarna

Trots en del dystra tendenser vad gäller psalmsången finns det framtidstro bland de sex musik- och textmakarna.

– Det finns absolut ett intresse av att sjunga tillsammans. Se bara på alla de allsångsevenemang som samlar människor. Det finns potential i psalmerna. I rätt sammanhang, med engagerade människor kan de få ett lyft, säger Gustafsson-Pensar.

Lena Frilund håller med.

– Men vi kan inte bara lägga de nya psalmerna framför näsan på folk i kyrkan och tro att de ska börja tycka om dem. Vi behöver ge smakprov, introducera, provsjunga. "Så här låter det här, vad tycker ni om det?"

Camilla Cederholm säger att bollen nu är hos församlingarna.

– Det är på deras ansvar att låta församlingsborna ta del av och lära känna sångerna i det nya psalmbokstillägget.

MIKAEL SVARVAR

CAMILLA CEDERHOLM

LENA FRILUND

ULL-BRITT GUSTAFSSON-PENSAR

CATHARINA ÖSTMAN

ANDERS BÄCK

NÄR RÄTT text möter rätt melodi kan slutresultatet bli något utöver det vanliga. Mikael Svarvar, Ull-Britt Gustafsson-Pensar, Camilla Cederholm, Catharina Östman, Lena Frilund och Anders Bäck är aktuella som upphovsmän i det nya psalmbokstillägget.

Amazing Grace fick ny svensk text

Bland de 147 psalmerna i tillägget finns både gammalt och nytt. Anders Bäck har skrivit en ny begravningspsalm, Lena Frilund bland annat en psalm om fröet och livets mysterium. Den är tonsatt av Camilla Cederholm, som också tonsatt en annan text och skrivit både text och musik till en tredje psalm. Ull-Britt Gustafsson-Pensar har översatt flera psalmer av den norska psalmdiktaren Eyvind Skeie. Mikael Svarvar har gjort melodi till några texter som saknade musik.

Catharina Östman har bland annat jobbat med en av de mest älskade psalmerna i det nya tillägget och gjort en ny svensk översättning av *Amazing Grace*.
– Jag blev ombedd av arbetsgruppen att översätta den. Det var en speciell utmaning. Jag var som översättare inlemmad i ett traditionellt sammanhang, men ville samtidigt hitta en ton som slår an för nutidens människor.

Första raden i översättningen lyder "Mitt liv – en nåd, en märklig nåd!".

– Musiken i språket är viktig för mig, också utan tonsättning. I denna psalm har jag varit bunden till mycket rim och korta rader. Och visst jobbar jag gärna med det metriskt mönstret. För att ändå få mer utrymme i processen har jag tagit mig lite friheter med rimmen och har valt att ha halvrimer på varannan rad, berättar Östman.

Svårspelat på orgel

Camilla Cederholm sitter med i den grupp som gör arrangemangen till de nya psalmerna. Arbetet var intensivt under våren och försommaren.

– Vi breddar rejält. De nya psalmerna behöver inte nödvändigtvis spelas på orgel. En del av dem kommer de facto att vara rätt svåra att spela på orgel. Vi tänker piano, band, körstämmor och försöker peka på flera möjliga alternativ. Några av psalmerna kommer också att få stöddecken, så att de kan sjungas i grupper med särskilda behov eller för allmänt bruk, som rörelsesånger.

Arbetsgruppen har medvetet valt låga tonarter.

– Det största problemet när jag arbetar i klassrum är att eleverna upplever att tonarterna är för höga. De tror att vo-

lymen måste vara jämn hela tiden, att man inte får tunna ut där det blir högre.

Med de låga tonarterna är förhoppningen att fler ska våga sjunga med.

– I någon enstaka psalm går melodin upp till tvåstrukna ess. Annars är maxhöjden d.

Cederholm säger att det spann hennes högstadi- och gymnasieelever känner sig bekväma med har sjunkit med en ters under det senaste åren.

– Nu är det mellan låga a upp till d. Tidigare låg deras bekvämlighetsläge mellan c och g. Och det här gäller alltså ovana sångare.

För samma elever börjar böcker känns utdaterade.

– En sak vi diskuterat i arbetsgruppen är om nästa psalmbok alls kommer att vara en fysisk bok. Det kan hända att allt sköts elektroniskt, att texterna visas på en skärm i kyrkan eller att vi har texterna i telefonen.

Vilka sjungs om tjugo år?

Mikael Svarvar väntar med spänning på mottagandet av psalmbokstillägget.

– Det känns jättebra att vi kommit så här långt. Men vi ska inte ropa hej förrän vi är över bäcken. Vi ser ju att samhället omkring oss rör sig framåt i rasant takt. Det blir intressant att se vilka sånger som om tio, femton och tjugo år blivit skatter, som fastnat och används. Vi vet inte ens om boken kommer att behövas om tio år, säger Svarvar.

Se info om höstens "Psalmbkväm"-sångsamlingar kring de nya psalmerna på sidan 14.

TJOCKARE PSALMBOK DEN FÖRSTA ADVENT

• **Psalmbokstillägget *Sång i Guds värld*** är en samling nya psalmer som ska komplettera den nuvarande psalmboken.

• **De sex personer** som ingår i den här artikeln är inte de enda finlandssvenska upphovsmännen i det nya psalmbokstillägget.

• **Tillägget tas** i bruk den första söndagen i advent.

Njut av sommaren...

GRILLSÄSONEN i gång med...

NISSES BIFFAR

KOM OCH HÄMTA VÅRA SAFTIGA, MARINERADE NÖT- OCH GRISFILÉBIFFAR. Kom och njut av vår fina köttdisk. Du hittar oss på Larsövägen halvvägs mellan Jakobstad och Karleby.

PlasLivs
Eugmo ☎ 728 2121
Öppet varje dag!
må-lö 9-20, sö 12-20,

Välkommen!

Välkommen till vår idylliska restaurang på Heimsjöstranden i Terjärv centrum!

- * Lunchbuffé vardagar kl. 10.30-14
- * Pizza-meny vardagar från kl 15 fram till en timme innan stängning
- * 60 sittplatser i restaurangen och 36 på terrassen
- * Vi erbjuder också Ala cartemeny och privatbeställning vid behov. Ring, så ordnas det!

Marina's

Södra Terjärvvägen 10, Terjärv
045-804 7898, www.restaurang-marinas.fi
Sommar-öppet:
Må-Ti 7-20, Onsd-Tors 7-22 Fre 7-24, Lö 10-24, Sö 12-20

Solliden Camping

N 60° 19' E 22° 18'

Nära naturen och havet med service inom räckhåll **Luonnon ja meren äärellä lähellä palveluita**

Camping • 17 stugor • Café med hembakat • Bastu
Camping • 17 mökkiä • Kahvila, kotileivottua • Sauna

Solstrand 7, 21600 Pargas • FINLAND
Aurinkoranta 7, 21600 Parainen • SUOMI
+358 (0) 40-540 9884 • info@solliden.fi • www.solliden.fi

Åminne 2016!

6.7 Showkväll med KAJ
8.7 Glennartz och Date
13.7 Allsångskväll med Åsa Jinder
22.7 Lasse Stefanz och Bob Stevens
30.7 Beachparty
7.8 Familjedag med Säs & Kopp
13.8 Voize och Johnnys Chinchillas

Favorit i repris!
Lasse Stefanz 22.7 i Åminne!

Allsång och visor med Åsa Jinder 13.7!

Förköp till alla våra evenemang via Studio Ticket, NetTicket.fi och deras ombud. Mer info på www.aminnefolkpark.fi

Åminne Folkpark

NU KÖR VI CHARTERTRAFIK IGEN!

NYTT FÖR SOMMAREN 2016!
Beneteau Gran Turismo 49 Fly

- Båtturflykter i Världsnaturarvet i Kvarken. T.ex till Mickelsöarna, Rönnskär, Valsörarna och Molpehällarna eller enligt önskemål.
- Båtresor längs finska kusten, t.ex till Åland men också till Sverige och längs Höga Kusten.

Boka en utflyktsdag för företaget eller familjen. Vi tar upp till 12 st gäster och har möjlighet att ordna övernattning för upp till 8 gäster.

QVARKEN BOAT CHARTER Ta kontakt så planerar vi den optimala resan för Er!

Kontor 06-321 8200 • Stig-Erik 0500-166263 • info@easywash.fi

Åminne

Stugby - Lomakylä
Malax - Maalahti

Tel. 06-3651 135

Åminnevägen 409
66100 Malax

pinola@pp.malax.fi
www.aminnestugby.fi

KAARTOS

Båt & Snöskotersafari
Ove 050-530 8062,
Björkö

Turer i Kvarkens naturvärldsarv. Med båt eller skoter, sommar som vinter.

TEATER JACOB
ger Wava Stürmers
gabriel @ rosenlund

VID ASPEGRENS TRÄDGÅRD
Regi: Anders Hassel
Premiär onsdag 13.7
Spelas: 15.7, 17.7, 18.7, 19.7, 20.7, 22.7, 23.7, 24.7
Alla föreställningar kl. 19
Biljettbokning i stadens bokhandel,
tel. 06 723 0889

Enjoy the Viking market, one of the greatest Viking feasts in Europe!

VIKINGAMARKNAD
28-29-30 juli 2016

Ett vikingaäventyr för hela familjen!

Här vimlar det av skäggiga vikingar, hantverkare, försäljare, musiker och mycket mer. Kom och se bärsärkar visa upp historisk krigsteknik, nattliga eldshower varje kväll, eller varför inte provra vikingaskeppet Borge Swyn i Kvarnböcken nära marknaden. Läderarbete, järnsmide, träsmide, smycken, tyger, mat och dryck, allt i vikingastil!

Musik och gyckleri av bl.a. Obscurus Orbis, Fliere Fluter, gycklaren Zack, Pest och kolera, tillsammans med barnaktiviteter gör detta till ett riktigt familjeevenemang!

Kvarnbo, Saltvik
www.fibula.ax

UR EVANGELIET

”Där förvandlades han inför dem: hans ansikte lyste som solen, och hans kläder blev vita som ljuset.”

Läs mera i
Matt. 17:1–18

OM HELGEN

I ett förklarat sken

På söndag firar vi Kristi förklarings dag. Evangelietexten för den här söndagen handlar om en vändpunkt i Jesus liv.

Jesus tar med sig några av sina lärjungar upp på ett berg, och där får lärjungarna uppleva något som gör att de förstår att Jesus är gudomlig. Texten beskriver hur Jesus kläder blir skinande vita. Ett lysande moln sänker sig ner över berget och ur molnet hörs en röst: ”Detta är min älskade son, honom har jag utvalt”.

RUNT KNUTEN

”Stenarna berättar.”

Rundvandring på Gamla begravningsplatsen i Vasa ti 12.7 kl 18.

Äktenskapskurser

Mat, intressanta föreläsningar och meningsfulla övningar. En investering för livet och friskvård för par i alla åldrar.

Vivian & Boris Salo m fl

Äktenskapskurs i Jakobstad

Hösten 2016 i Kyrkostrands församlingshem
Start 5 oktober. Avgift 70 €/par + häften & mat

Prepkurs inför äktenskap

5-7.1 2017 i Merilä lägergård, för par i vigseltankar och nyviggda.
Avgift 70 € + mat & logi. Kursen är fin förlovnings- eller bröllopspresent!

Anmäl & info: tfn 040-3100440, lena.sandberg@evl.fi
www.pedersoreforsamling.fi

Arrangörer:
Pedersöre prosteri
Jakobstads sv. &
Pedersöre församling
Svenska studiecentralen

INSIDAN

Ansvarig redaktör:
Erika Rönngård,
040 831 6614,
annons@kyrkpressen.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Robin Norrbäck 044 027 0293, robin.norrbäck@kyrkpressen.fi
Jonny Åstrand 050 092 4528, cjcenter@malax.fi
Kyrkliga annonser: 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi

BETRAKTELSEN STEFAN FORSÉN

FOTO: EMELIE MELIN

Osynlig för ögat men inte för hjärtat

HAR DU NÅGON gång älskat? Frågan är retorisk. Den behöver inget svar. Det är få människor som aldrig har älskat. Det skulle i så fall vara någon med mycket grav personlighetsstörning.

Vet du vad kärlek är? Frågan är inte alls retorisk. De flesta människor ägnar ett helt liv till att hitta svar på den frågan.

KÄRLEK ÄR ATT vara helt och hållet intresserad och engagerad i att någon annan ska få bli det som Gud har avsett honom eller henne att vara. Kärlek handlar om att medverka till att någon annan växer som människa. Hittar sig själv ... Vi har många olika uttryck för det.

Vi vet alla vad kärlek är, fastän vi inte kan förklara kärleken. Varför älskar vi? Hur föds kärleken? Vart kommer den att leda oss?

GUDS ANDE ÄR lika undflyende, men ändå lika betydelsefull i våra liv som kärleken.

– Vinden blåser vart den vill, och du hör den blåsa, men du vet inte varifrån den kommer eller vart den far, säger Jesus på tal om Anden.

Vi kan se på trädets grenar att det blåser, men vi kan aldrig tala om att vi vet hur blåsten ser ut. Vi kan se kärlekens resultat, men aldrig säga att vi vet hur kärlek ser ut. Och vi kan se följderna av Guds handlande, men aldrig säga att vi har sett Gud.

Fast – om vi för en stund vågar tänka att Jesus var det han utgav sig för att vara. Då kan vi ju säga att det finns människor som på riktigt har sett Gud. De som såg Jesus.

Resultatet av den han var, det han gjorde, påminner förunderligt mycket om resultaten av kärlek och följderna av Guds handlande.

OCH KANSKE ÄR det innerst inne så att när vi en gång får svaret på frågan: vad är kärlek? Och frågan: Vem är Gud? Så märker vi att det är samma svar på båda frågorna. Guds Ande är det som gör att vi kan älska!

*Stefan Forsén är kyrkoherde i Matteus församling.
Läs mera om sommarserien Skriba för vuxna här intill.*

I KLARSPRÅK

En **vägkyrka** är en kyrka som ligger lättillgängligt för den som reser längs vägarna och som har utökade öppettider under sommaren.

Idén med vägkyrkor kommer ursprungligen från Tyskland som öppnade sin första *Autobahnkirche* redan 1958. I Finland dök de första vägkyrkorna upp i början av 1990-talet och i år är 265 vägkyrkor öppna runt om i landet. Vägkyrkor finns också i Norge, Danmark, Estland, Sverige och Tyskland.

HELGENS TEXTER

FÖRSTA LÄSNINGEN
2 Mos. 3:1–6

ANDRA LÄSNINGEN
2 Petr. 1:16–18

EVANGELIUM
Matt. 17:1–8

På söndagen firas Kristi förklaringsdag. Temat är ”Kristus förhålligad”.

PSALMFÖRSLAG

53, 121, 122, 120.

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

SKRIBA VUXNA

När kroppen äntligen landat i semesterläge kommer sakteligen också huvudet ikapp. Men vem var egentligen den där typen du brukade vara innan vardagens diskberg rasade över dig? Vad ville du? Vad drömde du? Vad trodde du på?

Under sommaren skriver **Stefan Forsén** från Helsingfors en serie reflektioner kring en spirande tro i vuxen ålder. Han tar avstamp i de tankar han möter hos föräldrar till ungdomarna i församlingens skriftskola.

KALENDERN 8–14.7

DOMPROSTERIET

■ **BORGÅ**
TO 7.7 kl. 14: KAFFEANDAKT i församlingshemmet, Café Ankaret. Eisentraut-Söderström, Juntunen, Brunell.
kl. 20: MUSIK i domkyrkan Münchner Klassik Chor, Mauriz Brunell, orgel
SÖ 10.7 kl. 10: GUDSTJÄNST i S:t Olofs kapell, Pellinge, Djupsjöbacka, Söderström
kl. 12: HÖGMÄSSA I DOMKYRKAN, Smeds, Eisentraut-Söderström, Söderström
TO 14.7 kl. 14: KAFFEANDAKT i församlingshemmet, Café Ankaret, Eriksson, Stråhlman, Söderström
kl. 20: MUSIK I DOMKYRKAN Meibaum Ensemble
ORGELKVART: i domkyrkan tisdagar och torsdagar kl. 12

■ **LAPTRÄSK**
sö 10.7: kl. 10 Högmässa i kyrkan, Antti Kilpi, Mia Aitokari
on 13.7: kl. 11–15 Kyrkorna är öppna
Församlingskansliet: i Lapträsk är stängt 1–31.7, ring 050 382 7521

■ **LILJENDAL**
sö 10.7: kl. 12 Högmässa i kyrkan, Antti Kilpi, Mia Aitokari
Församlingskansliet: i Liljendal är stängt 1–31.7, vid behov kontakta 044 722 9241

■ **LOVISA**
Gudstjänst: sö 10.7 kl 10 i kyrkan, af Hällström, Jokinen
En Euros Café: ti 12.7 kl 13–15 i Tikva
Sommarcafé: on 13.7 kl 13 i församlingsgården

■ **PERNÄ**
Högmässa: sö 10.7 kl. 10.00 i kyrkan, Robert Lemberg, Arno Kantola.
Tvåspråkigt friluftsgudstjänst: sö 10.7 kl. 13.00 vid Byagården på Sarfsalö, Robert Lemberg, Arno Kantola. Tag gärna picknick-korg med. Ingen gudstjänst i kapellet.
Tvåspråkigt läsmöte: to 14.7 kl. 18.00 i Isnäs, Wildemans hos Mia och Vesa Aitokari, Minna Silfvergrén, Marcus Kalliokoski.

■ **SIBBO**
SIBBO KYRKA: Sö 10.7 kl. 12. Friluftsmässa på kyrkbacken. Helene Liljeström, Camilla Wiksten-Rönnbacka, Malena Jordas. Tillsammans med Sibbo Hembygdsförening.
Sommarkonsert: To 14.7 kl. 19 i Sibbo gamla kyrka S:t Sigfrid. Annika Sinisalo (violin), Levon Babayans (cello). Fritt inträde, programblad 5€. Marthornas Klockstapelcafé.
Sommarcaféet: i Prästgården är öppet vardagar kl. 11–16. Möjlighet att hålla program onsdagar kl. 14. Kontakta Kira Nyman (kira.nyman@evl.fi) för info. www.sibbosvenskaorsamling.fi

HELSINGFORS PROSTERI

■ **JOHANNES**
Mer information på Johannes hemsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes
Sö 10.7
kl.12: Högmässa i Johanneskyrkan. Lindström, Repo-Rostedt, Almqvist.
kl.15: Sommargudstjänst i Brunakärrs koloniträdgård. Repo-Rostedt, Almqvist.
Må 11.7
kl. 13: Sommarcafé i Hörnan, Högbergsgatan 10, gatunivå.
Ti 12.7
kl. 12: Lunchmusik i Gamla kyrkan med Dag-Ulrik Almqvist.
On 13.7
kl. 14: Orgelandakt och sommarcafé i S:t Jacobs kyrka. Heikel-Nyberg, Almqvist.

■ **MATTEUS**
Matteus hemsida: www.matteus.fi
Kansliet är öppet i juli: må, ti, to kl. 9–14, fredagar stängt. OBS! kansliet stängt också 11–14.7.
MATTEUSKYRKAN Åbohusvägen 3
Sö 10.7 kl. 12: högmässa, Johan Hallvar, Anders Forsman. Kyrkkafe.
On 13.7 kl. 12: lunchmusik, Kata-rina Kopsa, orgel. En halvtimmes musik vid lunchtid. Caféet är öppet före och efter konserten.
KVARNBÄCKENS KYRKA, Kvarnvingen 10
Ti 12.7 kl. 19: konsert Med metro till musiken: Strängars beröring – Hommage till Corelli.
Ensemble Corde Sonore: Anna Rainio & Anthony Marini, violin, Pieta Mattila, cello, Julia Tamminen, cembalo. Corellin, Bassani, Lully, Leclair, F. Couperin. Fritt inträde, programblad (på finska) 7 €.

■ **PETRUS**
www.petrusforsamling.net
Sö 10.07
• **kl. 10 Gudstjänst:** Åggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12. Sandell Halvar
• **kl. 13 Högmässa:** Munksnäs kyrka, Tegelst. 6. Sandell Benjamin
• **kl. 16.30 Sommarpuls:** på Café Torpet, grillning och knytikalas efteråt. Köpingsv. 48
Ons 13.07
• **Utflykt till Skanslandet:** (Vallisaari) 13.07. Start med turbot från Salutorget 10.15, turbot tillbaka 13.35 eller 14.35. Vi går en 3-km promenad längs en naturstig och stannar och äter egen medhavd matsäck. Förfrågningar och anmälningar senast 8.7 till Gunilla Riska 050 5768643
Övrigt
• **Förbönsämnen:** tas emot under sommaren till tfn (09) 23407171 tisdagar mellan kl. 10–12 (ej 19.7, 26.7 och 5.8) och per e-post pray.petrus@evl.fi

■ **HELSINGFORS PROSTERI**
Lekholmen är öppen: Mer info från Din egen församling och www.lekholmen.fi

Församlingarnas samtalstjänst: dejourerar på tfn 01019--0072 (från utlandet +358 1019 0072) varje kväll kl.20–24. En webbase-rad hjälptjänst finns på adressen http://evl.fi/natjour. Användaren behöver inte uppge namn, e-postadress eller andra uppgifter som kan leda till identifiering utan väljer själv en signatur och ett lösenord. Ring eller skriv när Du behöver stöd! Du kan dessutom skriva ett handskrivet brev till Kyrkans brevjour, PB 210, 00131 Helsingfors, som behandlas anonymt och konfidentiellt. Kyrkans chatt dejourerar måndag till torsdag kl.18–20.
KAMPENS KAPELL: är öppet vardagar 8–20 och veckoslut samt helgdagar 10–18.
Mer info: www.helsingforsforsamlingar.fi

■ **DEUTSCHE GEMEINDE**
So 10.7: um 11 Uhr Gottesdienst (Görk)

■ **OLAUS PETRI**
Lö 9.7 kl. 18: Helgsmålsbön – Musikandakt. Markus Malmgren, orgel. Musik av O. Messiaen, C. Franck, M. Malmgren och L. Vierne.
Sö 10.7 kl. 12: Högmässa sammanlyst till Johanneskyrkan.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

■ **ESBO**
Högmässa sö 10.7: Kristi förklarings dag. Esbo domkyrka kl. 12.15. Laukkanen, Wikman, Sabina Kyllönen. Klockstapelkaffe.
Kvällsgudstjänst tillsammans med seniorlägret: Mataskärs kapell to 14.7 kl. 18. Laukkanen, Bengts.
Musik i sommarkvällen: Esbo domkyrka sö 10.7 kl. 19. Janne Lehtinen, gitarr. Ramirez, Piazzolla, Falú. Fritt intr.
Sommarträff: Olars kyrka, svenskan sidan, ti 12.7 kl. 13–14–30.
Öppen mottagning: Kyrktian, Kyrkog. 10, må 11.7 kl. 10–12. OBS! Ingen mottagning to 14.7! Dia-koniarbetare på plats, man kan komma in i olika kortare ärenden, beställa längre tid till självavård, för utredning av ekonomiska bekymmer m.m.
GA-spring på Mataskär: Mataskärs lägercentrum sö 11.9 kl. 17. Motionera och stöd Gemensamt Ansvar sö. 11.9 kl. 17. Vi går eler springer längs spånbanan vid Mataskärs lägergård, start från Mataskärs parkeringsplats. Pris 10 €/person oberoende av sträcka. Anmälan och kontant betalning på plats.
Miniorklubbarna för 7–12-åringar: Start vecka 34. Köklax kapell ti och fre kl. 13–17, Sökö kapell ti och to kl. 13–17, Esbo domkyrkas församlingsgård må och fre kl. 13–17. Mer info och anm. senast 17.8. www.esboforsamlingar.fi/miniorklubbar
Familjeläger: Hela eller ”halva” familjer, ensamstående med barn, mor- och farföräldrar och

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

Fre 8.7 Stefan Forsén, Helsingfors
Lö 9.7 8.53 Familjeandakt. Lars Col-
lmar läser ur sin bok Helga Hund i
Egypten (repris från 20.6.2006). **Må**
11.7 Mia Anderssén-Löf, Jakobstad
Ti 12.7 Deborah Miranda, Helsingfors
Ons 13.7 Kaikka Växby, Vanda **To** 14.7
Joanna Nylund, Helsingfors.

VEGA

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 8.7 Kurt Cederberg, Jakobstad (re-
pris) **Lö** 9.7 17.58 Ett ord inför helgen,
Dalsbruks kyrka. **Sö** 10.7 Henrik Perret,
Helsingfors **Må** 11.7 Ingemar Johansson,
Mariehamn (repris från 17.7.2015) **Ti**
12.7 Ann-Christine Marttinen, Helsing-
fors. **Ons** 13.7 Bibelstudium över Up-
penbarelsboken med Stig-Olof Fern-
ström (repris från 15.10.2015) **To** 14.7
Tommy Nyman, Pedersöre.

VEGA

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 10.7 Gudstjänst med Baltic Jazz-
festivalen i Dalsbruk. Predikant: Ka-
tarina Dahlqvist.

VEGA

barnbarn – alla är välkomna på
familjeläger till Hvittorps läger-
centrum 17–18.9. Avkoppling,
gemenskap och inspirerande pro-
gram för hela familjen. Pris 20 € /
vuxna, 10 €/ barn (3–17 år) under
3 år gratis. Mer info och anmälan
senast 29.8: www.esboforsam-
lingar.fi/familjer
Esbo svenska församlings kansli:
på Kyrkog. 10, tfn 09 8050 3000,
är i juli öppet må-fre kl. 9–13.
Esbo församlingars service-
central: på Kyrkog. 1, tfn (växel)
09 80501, sköter ämbetsbetyg,
släktutredningar, bokningar av
dop, vigsel och begravning samt
gravärenden, bokning av utrym-
men och prenumerationer på
Kyrkpressen. Öppet må-fre kl.
9–15 även sommartid.

GRANKULLA

Sö 10.7 kl. 12 Högmässa: Ca-
rola Tonberg-Skogström, Barbro
Smeds. Kaffe i nedre salen.
Ti 12.7 kl. 13.30–15 Sommarcafé:
på kyrkans innergård

KYRKSLÄTT

Sommarcafé: to 7.7 kl. 12–14 i för-
samlingshemmet i Kyrkslätt.
Högmässa: sö 10.7 kl. 10 i Haa-
pajärvi kyrka. Wasström, Joki. Bil
från Kyrkslättis kyrkas parkering
kl. 9.15. Obs! Ingen högmässa i
Kyrkslättis kyrka i juli.
Högmässa: sö 17.7 kl. 10 i Haa-
pajärvi kyrka. Höglund, Punt. Bil
från Kyrkslättis kyrkas parkering
kl. 9.15.
Barockmusikonsert Telebach:
fre 22.7 kl. 19 i Kyrkslättis kyrka,

med Ensemble Cornucopias. Fritt
inträde, programblad 10 euro.
Kyrkoherdeämbetet öppet juli-
augusti må-to kl. 9–11.30 och
12.30–15. Fredagar stängt. Tel.
(09) 8050 8292. Epost kyrks-
latts.svenska.forsamling@evl.fi.
www.kyrkslattsvenska.fi

TAMMERFORS

Sö 10.7: Kvällsmusik med nattvard
kl 18 i Viinikka kyrka, ”Eine kleine
jazzmusik”, Antero Eskolin, Paula
Sirén
Ons 13.7. kl 13: Diktandakt i Ka-
levankangas stora kapell och en
”literaturredvandring” på grav-
gården (på finska) Satu Saarela-
Majanen, Paula Sirén
To 14.7. kl 18: Sommarandakt i
Kalevankangas stora kapell och
rundvandring på gravgården (på
finska), Paula Sirén

VANDA

Pietisternas sommarsamling
i **Vanda:** 8–10.7.2016 (He-
rättajuhlat Vantaalla)
Läs hela programmet på http://
herattajuhlat.fi/
Högmässa: sö. 10.7 kl. 10 i Hel-
singe kyrka S:t Lars. I. Turkka, A.
Ekberg.
Kvällskonsert: i Helsinge kyrka
S:t Lars to. 14.7 kl. 19. Tribute to
Mahalia Jackson. Tiina Sinkkonen
(alt), Eric-Olof Söderström (pia-
no), Thomas Törnroos (percus-
sion), Patrik Latvala (kontrabas).
Högmässa: sö. 17.7 kl. 10 i Hel-
singe kyrka S:t Lars. K. Anders-
son. A. Ekberg.

RASEBORGS PROSTERI

■ **EKENÄSNEJDENS SVENSKA**
Eftermiddagsmusik fr 8.7: kl. 16
i Bromarvs kyrka. Erica Nygård,
flöjt, N. Burgmann, orgel.
Högmässor/gudstjänster sö 10.7:
Kl. 10: Ekenäs kyrka. W. Wester-
holm, P. Nygård.
Kl. 11: Koskis kyrka. Tvåspråkig
GDT, T. Wilman, S. Lindroos. Bya-
rådet bjuder på kaffe.
Kl. 18: Sandnäsudd GDT. T. Wil-
man, P. Nygård.
Lunchkonsert on 13.7: kl. 12 i
Ekenäs kyrka. Suvi Gräsbeck,
kantele, sång.
Dopdräktsutställningen: guidad
visning on 13.7 kl. 12.45, T. Wil-
man.
Info: www.ekenasnejdensfor-
samling.fi

INGÅ

Högmässa: sö 10.7, Kristi förkla-
ringsd., kl 10 i Ingå kyrka. Sjö-
blom, Storbacka.
Tvåspråkig musikandakt: sö
10.7 kl 18 i Fagervik kyrka. Tom
Sjöblom (tal), Anders Storbacka
(kantor) och Paul-Erik Söderqvist
(gitarr).
Sommarcafé: ti 12.7 kl 14 i Präst-
gården. Tom Sjöblom.

KARIS-POJO

Andakt, To 7.7:
kl. 12.45 i Mariahemmet, Pojo.
Högmässa/Högmässa med kon-
firmation, Sö 10.7:
kl. 10 i S:ta Maria kyrka, Pojo
kl. 12 i S:ta Katarina kyrka, Karis
Mera info: www.karis-pojofor-
samling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 24.7. kl 13: Högmässa i Virkby
kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

REGION 2

ÄBOLANDS PROSTERI

VÄSTÄBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:
Sö 10.7 kl. 14: Gudstjänst på Koupo
lägergård, Wikstedt, Sundell. Busstran-
sport från församlingshemmet kl. 13.30.
Ingen gudstjänst i kyrkan denna dag.
Kaffeservering och öppet hus på läger-
gården efter gudstjänsten. Returbussen
startar kl. 15.30.
On 13.7 kl. 18: Veckomässa i kyrkan,
Heikkilä, Lehtonen.
To 14.7 kl. 19: Sommargudstjänst i
Qvidja kapell, Heikkilä, Lehtonen.
Nagu kapellförsamling:
Sö 10.7 kl. 11: Högmässa i kyrkan, Heik-
kilä, Ollila.
Korpo kapellförsamling:
Sö 10.7 kl. 11: Sommargudstjänst i Jurmo
kapell, Killström, Granlund.
Houtskär kapellförsamling:
Sö 10.7 kl. 13: Friluftsgudstjänst i Med-
elby strand, Heikkilä, Heikkilä.
Iniö kapellförsamling:
Sö 10.7 kl. 11: Högmässa i kyrkan, Vuola.

ÄBO

sö. 10.7: kl. 12 Högmässa, Domkyrkan.
Lidén, Forsman.
ons. 13.7: kl. 13–15 Sommarcafé,
Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

Kristi förklarings dag 10.7: Högmässa
kl 12 Märten Andersson och Carl-
Micael Dan

JOMALA

Sön 10.7 kl. 13: Friluftsgudstjänst
Kungsö batteri, Danielsson.
kl. 18: Pilgrimskonsert i kyrkan.
Ons 13.7 kl. 19: Musik i sommarkvällen.

MARIEHAMN

08.07 Musik till kaffe kl. 14 i café S:t
Göran.
10.07 Högmässa kl. 11 i S:t Görans,
M P, A L.
10.07 Konsert kl. 20 i S:t Görans,
Philip Björkqvist – sång, Christine Hil-
ler – piano.
13.07 Konsert i S:t Görans, Bånd –
pianotrio från Helsingborg.
Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.
S:t Görans kyrka är öppen må-fre
kl. 10–18, lör kl. 10–15.
S:t Görans café är öppet må-fre
kl. 11–16.

SUND-VÄRDÖ

Söndag 10.7: kl. 11.00 Högmässa med
konfirmation i Sunds kyrka. Juanita
Fagerholm-Urch, Kent Eriksson, Kati
Juntunen.

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Sö kl 11: Gudstjänst på Kristi förklarings
dag, Englund, Nedergård.
On kl 19: Sommarsamling på Strand-
hyddan. Rune Fant, systrarna Andtfolk,
Gunhild Westberg och Jasmine Ne-
dergård.
Kyrkoherde Guy Kronqvist har semes-
ter 15.6–14.7. Vikarie är Cay-Håkan
Englund (050-5951070).

KRISTINESTAD

kristinestadssvenskaforsamling.fi
Diakonissan Siv Hellman på semester,
Gurli Lassus vikarie tel 050-336 4216.
Önskesångskväll på Fridskär i Nämp-
näs: lö 9.7 kl 19 Lars Nisula, Siv och
Tom Bergman, Anna Karin Martikainen
och församlingsorkestern medv.
Högmässa: sö 10.7 kl 12 i Sideby, Norr-
back, Martikainen. Efteråt fest för 50-
års konfirmanderna på Jonnsborg
Högmässa: sö 10.7 kl 18 i Ulrika Eleo-
nora kyrka, Lassus, Martikainen
Sommarsamling: on 14.7 kl 19 på
Jonnsborg med Peter och Gurli Lassus.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö 9.7 kl 19: Önskesångskväll på
Fridskär, Lars Nisula tal, Anna-Karin
Martikainen leder Kristinestads för-
samlings orkester.

BOKLOPPIS BÖNEHUS

Böcker byter ägare i Pensala

Över 1 000 donerade böcker finns till salu i Pensala
bönehus fredagen 8.7 kl. 18–21 och lördagen 9.7 kl. 10–
16. Bokloppiset ordnas till förmån för Slegs missions-
arbete. Till salu finns främst andlig litteratur men också
faktaböcker, kokböcker och hobbyböcker.

Bland de cirka 400 böcker som arrangörerna **Britt-**
Mari och **Gun-Helen Andtfolk** hittills har gått igenom
finns böcker av bland andra Martin Luther, Bo Giertz,
Arvid Hydén, Edwin Wirén, G.A. Danell, Hugo Odeberg.

KRONOBY

Gudstjänst: sö 10.7 kl. 10.00, Ventin,
A Ahlskog, Äminne-Biskop-Rudnäs
läslag.
Friluftsgudstjänst: sö 10.7 kl. 14.00 vid
Hästö, Fuxas utescen, Ventin, musik:
Mikael Fröjdö m.fl. Servering. Vid regn
hålls gudstjänsten i Sommarhemmet.
Konsert i Hospitalskyrkan, sträckvar-
tett: sö 10.7 kl. 16.00, Paulina Stor-
backa, Kristine Hänninen, Anna-Leena
Kangas, Marjukka Puutio. Fritt inträde,
programblad å 5 €.
Hospitalspredikan: on 13.7 kl. 19.00 vid
Hospitalskyrkan, Ventin. Servering.

LARSMO

To 7.7 kl. 18 Nattvard: vid Sandlunden.
Lassila, Wiklund
8–10.7. Laestadianernas sommar-
möte: i stormötestält vid Larsmo
kyrka. Mötesradio 98,0 MHz. Mer info
se: www.lff.fi
Fre 8.7 kl. 14 Inledningsmöte
– **kl. 22 Ungdomssamling:** Kurt Hell-
strand, Richard Eklund
Lö 9.7 kl. 18 Nattvardsmässa: i tältet.
Jukka Malinen, Lassila
Sö 10.7 kl. 10 Gudstjänst: i mötestältet.
Per-Ole Hjulfors, Lassila, Wiklund.
Sång: Cantate
– **kl. 18 Avslutningsmöte**

NEDERVETIL

Friluftsgudstjänst: sö 10.7 kl. 14.00 i
Seljes, Leon Jansson, församlingskören
från Karleby med Sonja Smedjebacka,
pensionärskören med Harry Kronqvist,
blåskvartett, sång av Jenny Pulkkinen,
KUNG teamet, servering. Välkommen!
Andakt: to 14.7 kl. 14.15 vid Terjärv
Vårdcenter, Smedjebacka.

NYKARLEBY

Semestrar: Ulf Sundstén.11.7–9.8, Mats
Edman 18.7–16.8
NYKARLEBY
Sö kl 10 Högmässa: Edman, Ringwall,
Ida Björkman, sång
–**kl 18 Allsång vid Tullmagasinet:** Heidi
Storbacka, Leon Jansson, Edman, Hell-
man. Vid regn i fh.

MUNSALA

8–9.7 Bokloppishelg: fre kl 18–21, lö
kl 10–16 Pensala bönehus, för SLEF:s
missionsarbete.
Sö kl 12 Gudstjänst: Sundstén, Hell-
man. Kyrkvårdarna samlas.

JEPPÖ

Sö kl 10 Högmässa: Sundstén, Hellman
Må kl 13 Städtalko: bönehuset
Lotterivinster för missionsfesten
5–7.8: tas tacksamt emot till pastors-
kansliet el. nån anställt.

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Eklund, D.
Häggbloom
För ungdomar: Fr 20 Night Cafe, Hälls-
and sommarhem. Ti 19 Tisdagschill,
Hällsand sommarhem. On 19 Samling
för unga vuxna, Pnkb:s kårlokal på
Kyrkostrand, F. Berger
Gudstjänst: Sö 10 i kyrkan, Häggbloom,
D. Häggbloom, textläsare Gunnell Sa-
viaro, dörrvärdar Edsevö nya, efteråt
kyrkkaffe i Pelargängen
Konfirmationsmässa: Sö 13 i kyrkan,
Jakobstads sv. församling
Musik i sommarkvällen: Sö 20 i kyr-
kan, Craig Cramer, orgel (USA)
Församlingskansliet stängt: tisdagar
12.7–9.8, kontakta kyrkoherden tfn
040-3100441 i brådsökande ärenden.

PURMO

Sö 10.7 kl 13: (Obs tiden!) Gudstjänst
vid tjärdalen i Lilby, Hans Häggbloom,
Portin, Granvik.

TERJÄRV

Ungdomssamling: fr 8.7 kl 19, vid
slöjdskolan.
Allsångskväll: i kyrkan lö 9.7 kl 19 ”Våra
vackraste sommarpsalmer”, Birgitta
Sarelin, Stig Dahlvik, kvartettsång.
Gudstjänst: sö 10.7 kl 10, Ann-Britt
Hedman, kantor; kvartettsång; Sö-
ren Slotte, trumpet (släkten Timgren
deltar).
Friluftsgudstjänst: on 13.7 kl 19 vid Ko-
lam byahem, Niklas Wallis, kantor.

FINLANDSARENAN BJÖRNEBORG

Psalmkväll med politiker

Kyrkan medverkar också i år i den samhällsdebatt som förs på Finlandsarenan i Björneborg den 11–15 juli. Den 11.7 förs en diskussion om vem som duger i arbetslivet. Bl.a. ärkebiskop **Kari Mäkinen** deltar. Han sitter

också samma dag med i en panel där man granskar värden i framtiden.

Den 12.7 är det vin- och psalmkväll på finska medan man på onsdag 13.7 för första gången kan dricka vin och sjunga

SUOMI AREENA

psalmer på svenska på Finlandsarenan, klockan 20 på Svenska klubbens. Allsången leds av ensemblen Los Pastores. Arrangör är Kyrkans central för det svenska arbetet i samarbete

med Svenska kulturfonden i Björneborg.

Fredagen den 15 juli deltar kyrkan i diskussionen ”Hätä hyvinvointivaltiossa” där publiken får ta del av tre berättelser om finländsk fattigdom. Samtalet leds av **Tapio Pajunen**, chef för insamlingen Gemensamt Ansvar.

Böcker i nätet allkristet.fi Och i vänstäderna Karleby & Jakobstad

Juridisk byrå HENRICSON & KIETZ

Kungsg. 7, 10600 Ekenäs 050-555 3616
henricson.kietz@surfnet.fi 0400-470 709

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Två rökfria fjärdeårsstuderande önskar hyra en lägenhet i Helsingfors. Rymlig tvåa eller trea. Otto Eklund 0400835110

Syster och bror söker gemensam lägenhet från Helsingfors p.g.a studier. Gärna 2–3 rum och kök eller kokvrå. Önskas hyra från och med den 1.9. Tel: 050-3215059

Finlandssvensk skötsam läkarstuderande önskar hyra etta i Helsingfors. Tel: 0408611554, e-post: viktoria.ek@helsinki.fi

Flicka från Kyrkslätt söker en förmånlig etta i Åbo centrum fr.o.m. augusti när jag inleder mina studier vid ÅA. Ta kontakt på 044-2817055

Skötsam familj från Sverige söker hyra trea eller fyra i Helsingfors omgående. Tel: 050-3314366/Sebastian & Sofia

Skötsam o. trevlig 27-årig manlig lärare söker bostad i Åbo för fortsatta studier vid ÅA för sep.–maj. Djur- och rökfri. Maxhyra 400€. Tel: 0504126389/Markus

Rökfri kyrkomusikstuderande söker etta i Jakobstad f.o.m 1.8. Ring 050-3458780

Ansvarsfull hälsovårds-studerande söker etta i Åbo att hyra fr.om 1.8. Rökfri, städig och har inte husdjur. Tel:040-1789988/Gillan

Skötsam och arbetande kvinna söker liten bostad, gärna möblerad, i Stockholm från 5.9 till 15.12. Tfn+358 43 824569/Jonna

Nygift österbottniskt par söker lägenhet i H:fors. Skötsamma, rök- och husdjursfria. Gärna bra förbindelser till Arabia och Gumtåkt. Tel: 044-2050650/Emma

UTHYRES

Nyrenoverad etta 34 m² i Karis centrum. Stor inglasad balkong och stort badrum. Ledig 15.7. Ring 050 358 4866

Mysig etta i Majstad (nära Arcada). Hyra 690 €. Tfn 0400 970 470

Trevlig etta med kokvrå o sovalkov i Jakobstad, centralt lugnt läge. 380 e inkl vatten. Bredband. 050 3293523

I Arabiastranden intill Arcada och Practicum 2r+k+br+b (62 kvm), stor inglasad balkong. Utmärkta förbindelser till centrum. Lägenheten i prima skick, hyra 1250 €/mån. Ledig 1.8 tel: 0500-561036

Tvåa i Främre Tölö, Hfors (Museig.), 78m². 2r, hall, k, wc, badrum. Lämplig t.ex. för ett par el. två studerande. Hyra 1200€/månad +vattenavg. denisesalin@hotmail.com

Etta i Södra Haga, 27 m² Hyra 695,-/mån från aug. 2016 Tel. 0500 700 222

KIRKKO HELSINGISSÄ
KYRKAN I HELSINGFORS

Kungörelse

På Helsingfors kyrkliga samfällighets begravningsplats i Furumo har man noterat ovårdade gravar i kvarteren **7, 8, 9, 10, 26, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 37, 44, 45, 46, 55, 56, 58, 59, 60, 63, 66, 67, 68, 69, 70, 73, 24B, 24C, 52A, 52B, 65A**. De ifrågavarande gravarna har märkts med en kungörelse. För att inte förlora gravrätten ska den som innehar gravrätten iståndsätta graven före den 31.8.2017 (Kyrkolagen 1054/1993, 17 kap. 5 § 3 mom.).

Kontakta begravningsplatsens kontor för tilläggsinformation och rådgivning, tfn 09 2340 2904 kl. 10.00-14.00, Gamla Borgåvägen 225, 01380 Vanda.

**Helsingfors kyrkliga samfällighet
Gemensamma kyrkorådet**

LEDIGA TJÄNSTER

Vi lediganslår ett vikariat på ett år för vår kantor

vars tjänst förutsätter examen godkänd av biskopsmötet motsvarande c-kantor. Även person som saknar formell behörighet kan komma i fråga. Tillträde från 1.9.2016. Tjänsten är på heltid, lön enligt kravgrupp 501.

Den som väljs skall förete straffregisterutdrag. Ansökningarna skickas så att de är framme senast fredag 29.7 kl. 14.00 per post till Sund-Vårdö församling, Norra Sundsvägen 235, AX-22520 Kastelholm, eller per e-post till juanita.fagerholm-urch@evl.fi. Mera information fås från kyrkoherden, tfn +358 457 313 5891, e-post samma som ovan. Övrig info: <http://sund-var doforsamling.fi>

FOTO: MIA ANDERSSEN-LÖF

– De vana kyrkbesökarna har kommit för att pröva något nytt och tyckt att det är roligt att ropa ut *Härlig är jorden*. Sedan finns de som är intresserade av metal och kommit sig till kyrkan av nyfikenhet till musiken. Där har vi en uppgift, säger Löf.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ

ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.arnasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatzen 7
Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoimisto.fi
www.espoonhautaus.fi

LOCUS

www.locus.fi

STOR EFTERFRÅGAN PÅ HYRESLÄGENHETER

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fel!
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors
tel. (09) 17 17 44, fax. (09) 17 00 45
locus@locus.fi, www.locus.fi

Hedra minnet

Begravningstjänster med tiotal år av erfarenhet. Blomsterarrangemang, unika kistor, urnor.

Nu även i BORGÅ.

Vi rekommenderar tidsbeställning.

Blomster- och Begravningstjänst

P. Borg & Co

Fredsgatan 25, Borgå, tel. 010 322 0080

Stora Byvägen 27, Sibbo, tel. 09 239 2882

www.borg.fi • info@borg.fi • info.porvoo@borg.fi

HELSINGFORS

BERGHÄLL 010 76 66500

FORUM 010 76 66620

MALM 010 76 66630

ÖSTRA CENTRUM 010 76 66590

TÖLÖ 010 76 66530

ESBO

ALBERGA 010 76 66610

ESBOVIKEN 010 76 66640

HAGALUND 010 76 66570

VANDA

DICKURSBY 010 76 66560

MYRBACKA 010 76 66600

HYVINGE 010 76 66580

KERVO 010 76 66550

Samtalspris 0,0835 €/samtal + 0,1209 €/min

HOK-ELANTOS

hok-elantos.fi

BEGRAVNINGSTJÄNST

hok-elannonhautauspalvelu.fi hok-elannonlakipalvelu.fi

JUBILEUM MÄSSA

Metallmässan firar tio år

Den första Metallmässan firades för tio år sedan i Tempelpplatsens kyrka. Sedan dess har nästan hundra mässor ordnats.

En finlandssvensk version av nattvardsmässan i heavy metal-tolkning har

funnits sedan 2008. **Janne Löf** har gjort arrangemangen till de svenska psalmerna och liturgiska sångerna. Fjorton svenskspråkiga metallmässor, med i medeltal 200 besökare, har han spelat i genom åren. Två skivor har getts ut och mässan har väckt intresse i Sverige och Norge.

LONDON SJÖMANSKYRKAN

Londonbastu
översvämmand

Under midsommarveckan drabbades Finlands Sjömanskyrka i London av översvämning efter ett störtregn.

– Som värst hade vi vatten upp till knäna i vår källarvåning. Vattnet för-

störde en del av våra för-råd och skadade vatten- och värmesystemen i huset, berättar **Marjaana Härkönen**, chef på Sjömanskyrkan i London.

Midsommarfestligheter-na med över 500 gäster firades utan rinnande vatten i kyrkan.

Sjömanskyrkan är öp-

FOTO: HANNA LINDHOLM

pen hela sommaren för besökare. Också Sjömanskyrkans hostel är öppet liksom caféet.

– Bastuns öde är fortfarande oklart sedan kaminen fick sig ett bad i översvämningen. Sannolikt kan man också bada bastu hos oss senare i sommar när det klarnar hur kaminen mår.

NEDLÄGGNING KYRKANS UNGDOM

Jakobstadskrets upphör

Svårigheterna att föryngra styrelsen har resulterat i att Jakobstadskretsen inom Kyrkans Ungdom satt lapp på luckan, rapporterar Kummin.

Kontot är avslutat och kretsens medlemmar har överförs till förbundet Kyrkans Ungdom. Medlemmar-na kan också ansluta sig till andra närbelägna kretsar. KU kommer trots allt att fortsätta verksamheten i staden i samarbete med Jakobstads svenska församling.

Jakobstadskretsen var en av den första som anslöt sig till KU 1920.

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale

Granvågen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

DOMKAPITLET

Kyrkoherden i Åbo svenska församling **Björn Nalle Öhman** har beviljats tjänstledighet 1.9.2016 – 31.8.2017 och förordnats att för samma tid sköta en församlingspastorstjänst (50 %) i samma församling. Tf kaplanen i samma församling **Mia Bäck** har förordnats att under samma tid sköta kyrkoherdetjänsten.

Kontraktsposten i Åbolands prosteri, prästassessor **Björn Nalle Öhman** har på egen begäran befriats från uppdraget som kontraktspost och prästassessor från 1.9.2016.

Kyrkoherden i Kimitoöns församling **Katarina Dahlqvist** har förordnats till tf kontraktspost i Åbolands prosteri 1.9.2016 – 31.8.2017.

Val av prästassessor vid domkapitlet i Borgå stift, för perioden 1.9.2016 – 31.8.2019, förrättas i prosterierna 24.8.2016 kl. 13.

Församlingspastorn i Korsholms svenska församling **Emilia Kuni** har förordnats att sköta församlingspastorstjänsten i Kvevlax församling från 1.8.2016 tills vidare.

Diakonissan i Matteus församling **Cecilia Forsén** har valts till stiftssekreterare för församlingsdiakoni

vid domkapitlet i Borgå stift från 1.10.2016.

Tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten i Ingå församling har utfärdats från 1.10.2016 åt tf kyrkoherden i samma församling **Tom Sjöblom**.

Tjänsteförordnande för kyrkoherdetjänsten i Sjundeå svenska församling har utfärdats från 1.7.2016 åt tf kyrkoherden i samma församling **Tom Bergman**.

Vid besättandet av kyrkoherdetjänsten i Vörrå församling har koordinatör för kyrkans turismarbete vid Kyrkostyrelsen, pastor **Bror Träskbacka** förklarats behörig för tjänsten.

Vid besättandet av kyrkoherdetjänsten i Ålands södra skärgårdsförsamling har tf kyrkoherden i samma församling **Peter Karlsson** förklarats behörig för tjänsten.

Vid besättandet av en kaplans-tjänst i Vasa svenska församling har tf kaplanen i samma församling **Christina Östman Rolandsson** och pastor **Peter Blumenthal** förklarats behöriga för tjänsten.

VÄNLIGEN NOTERA: Domkapitlet i Borgå stift är stängt 4.7 – 31.7.2016.

MUNSALA- OCH Nykarlebybor framför Björköby kyrka.

Församlingsdag i Världsarvet

Världsarvet var målet för den årliga resan Munsala kapell-församling och Nykarleby församling ordnade i första veckan. Jarl Nystrand tog emot bussen med 45 personer redan vid Replotbron, och guidade kunnigt gruppen runt både i Re-

plot och Björköby.

Både Replot och Björköby kyrkor presenterades ingående av Nystrand, liksom mycket av skärgårdens historia och nutid. Världsarvet tioårsjubilerar, vilket uppmärksammades mycket just

denna vecka, bland annat med direktsändningar i radion alla dagar.

Förutom kyrkorna besöktes också Mårtens gårds-museum.

Kaplan Ulf Sundsten avslutade dagens program med andakt i Björköby kyrka.

PER-ERIC ANDERSON

I MIN FÖRSAMLING

Pricka in höstens stora kickoff!

Hej församling!

Efter semestrar och sommarläger hägrar terminsstarten. Fontana Media och Församlingsförbundet rullar ut på vägarna till er också i höst. På sju orter ställer vi ut våra böcker och inspirationsmaterial. Kom och bunkra upp för jobbet!

Det blir stor psalmfest!

På kvällen ordnas det program för alla som är nyfikna på en ny finlandssvensk kulturskatt: det nya psalmtillägget.

Hej medlem!

Det här är något för alla intresserade: Vi dukar upp nya läromedel i religion, söndagsskola för vuxna, biografi, melodikryss och musikaliskt smått och gott av lokala och gäster.

Pricka in datum på någon av följande orter i din närhet!

KRISTINESTAD TI 30.8

i Församlingshemmet

13 Bokförsäljningen öppnar
18 Kaffeservering
19 Psalmkväm Programkväll

KORSHOLM ON 31.8

i Smedsby församlingssgård

13 Bokförsäljningen öppnar
18 Kaffeservering
19 Psalmkväm Programkväll

JAKOBSTAD TO 1.9

i Församlingscentret

13 Bokförsäljningen öppnar
17 Kaffeservering
18 Psalmkväm Programkväll

SIBBO TI 6.9

i Församlingshemmet

13 Bokförsäljningen öppnar

18 Kaffeservering

19 Psalmkväm med Sång i Guds värld Programkväll

POJO ON 7.9

Församlingshemmet

13 Bokförsäljningen öppnar
18 Kaffeservering
19 Psalmkväm Programkväll

PARGAS TO 8.9

Församlingshemmet

13 Bokförsäljningen öppnar
18 Kaffeservering
19 Psalmkväm Programkväll

MARIEHAMN TO 22.9

Margaretagården

13 Bokförsäljningen öppnar
18 Kaffeservering
19 Psalmkväm Programkväll

PSALM. En metrisk och strofisk kyrkvisa, främst avsedd att framföras kollektivt.

SAMKVÄM. Sammankomst, enklare festlig tillställning.

PSALMKVÄM. Vår egen blandning av bägge och en skvätt kaffe till. Hoppas den smakar! Definition (Wikipedia)

INKAST THOMAS ROSENBERG

Traumat i tapeten

DE KOMMER alltid tillbaka, så här sommartid, de envisa drömmarna. Somliga roliga, de flesta mindre roliga. De senare, det vill säga mardrömmarna, återkommer år efter år, liksom mygg, fästingar och andra otrevligheter. Påflugna bilder som går långt tillbaka, till obehagligheter under barndomen som på ett dunkelt sätt var kopplade till vuxenvärlden och dess konflikter. Eller till svek jag själv gjort mig skyldig till, mot människor vars namn jag förträngt.

Kanske inte det man menar med arvssynd – men vilken är skillnaden, egentligen? Synder vi själva och släktled före oss har begått och som vi sömngångaraktigt upprepar, om och om igen. Och sedan bestraffas för i våra drömmar. Att drömmarna hör uttryckligen sommaren till beror ju på att vi just då ofta återvänder till barndomens landskap där uppväxttidens ångest är inristad i tapeter, talkar och strandstenar.

Mönstren varierar självfallet, men jag antar att ritualerna för väldigt många är ungefär desamma: stugan eller villan packas upp och fejas, båtar skrapas, möbler målas. Släktbesök, kaffekalas och muntra utfärder. Oro över läckande tak, skrangliga bryggor och gistnande verandagolv. Ilska över ständiga skyfall, besvärliga grannar och kliande myggbett. Listan kan med lätthet förlängas. Glädjeämnen och irritationsmoment i ungefär lika delar, och däremellan lakuner av lugn och loja dagar.

De sistnämnda är väl ovanligast numera, så rastlösa som vi har blivit. För det tar tid att varva ner och låta själen komma i kapp den frustande anden. Och allt svårare blir det, då vi ständigt ska vara uppkopplade och anträffbara för världen och våra vänner. Att bara göra ingenting och njuta av inövade stugrutiner, där vardagens oansenliga men oumbärliga göromål fyller dag efter dag – det inger tydligen de flesta ångest. Kanske av rädsla för de minnen och barndomsbilder som då gör sig påmind?

MEN JAG TROR vi behöver dem; påminnelserna om att det mesta går igen, och att vi aldrig blir kvitt våra synder – varken våra egna eller deras som trampat stigarna före oss. Och just däri ligger kanske något av det viktigaste med sommaren; att växla ner till en tillvaro där det mesta påminner om tider som varit. Men också om hur allting förändras, både omkring oss och i oss själva. Jag sår och an-sar, och ser hur det som växer följer min vilja – eller så inte. Jag ser hur släktled växer upp, och hur jag själv gradvis får acceptera att åldern tar ut sin rätt. Och glädjen i de årliga ritualerna kring gästböcker och fotoalbum; hur vi skrattar oss samman kring decennier av gemensamma minnen.

Långtifrån allt är skratt och smultron, förstås. Gamla konflikter och gångna oförrätter har en tendens att ploppa upp med en osviklig förmåga att förgifta stämningen. Men också de slipas småningom ner, likt strandhållar av vågors nötande. Själv inser jag roat att jag börjat försonas med mina drömmar. Men det har tagit sin tid, och väldigt många somrar.

Thomas Rosenberg är sociolog, skriftställare och samtidsanalytiker.

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste föras med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma inlägg accepteras endast i undantagsfall.
Obs! Insändarnas längd är högst 1 200 tecken. Redaktionen förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.
Insänd text returneras inte.

FLYKTINGPOLITIK OMORALISK

Nöd drop till kyrkan

Jag har hela vintern och våren gått med en nöd på mitt hjärta. Det gäller vårt lands och hela Europas förhållningssätt till flyktingar: vårt sätt att bygga murar och sända tillbaka flyktingar till Turkiet som skjuter flyktingar vid gränsen till Syrien, att vårt land förklarar länder som säkra för att kunna återsända flyktingar, att inte längre bevilja asyl av humanitära skäl och att flyktingar som redan etablerat sig därför kan avvisas, och framförallt att vår regering fattar beslut som gör familjeåterförening nästintill omöjlig.

Jag är förvånad och beklämd över att vår kyrka ej sätter ner foten vid så här omoraliska och inhumana beslut. Kyrkan ska vara ett värn för de utsatta. Trons Gud är barmhärtig. Om kyrkan är trogen sin kallelse

”Jag är förvånad och beklämd över att vår kyrka ej sätter ner foten vid så här omoraliska och inhumana beslut.”

måste den kraftigt säga ifrån. Annars riskerar den att dö.

De som stänger gränserna säger att människor ska hjälpas på ort och ställe. Samtidigt skär staten ner vårt redan förut fattiga u-landsbidrag med 40 procent. Kyrkan säger nästan ingenting. Staten planerar att skära ner u-landsbidraget ytterligare och kyrkan säger fortfarande ingenting.

Snälla reagera kraftigare!

KERSTIN BORG
Korsholm

ISLAM RADIKALISERING

Omöjligt att förändra utifrån

Karin Creutz anser i en intervju KP16/6 –16 att radikaliserings av muslimer kunde motverkas genom undervisning i islam. Radikaliserings gror enligt henne på grund av den islamofobi och rasism muslimerna få utstå. Vad detta förtryck skulle vara framgår inte med undantag av att de lär bli tillsagda att de inte hör hit. Mankan kanske förmoda att den aggression som avses är myndigheternas lama ingripanden mot polygami, barnäktenskap, könsstympning, hedersvåld, våldtäkter, rån och så vidare. KC hävdar följaktligen att man istället för att jaga muslimer borde ge dem möjligheter. Trots att de sociala överföringarna naggats i kanterna har invandrare samma rätt som ursprungsbefolkningen till fri utbildning och sjukvård och vid behov till fri bostad och bärgring. I ett globalt perspektiv är detta unika möjligheter.

Religionsundervisningen har aktualiserats i Västeuropa då man noterat att majoriteten av de imamer som predika bl.a. i de av Saudiarabien byggda moskeerna kan betraktas som s.k. hatpredikanter. I Sverige vill man att staten ska utbilda imamerna och därigenom kontrollera vad de säger. Företaget är hopplöst. Hatpredikanterna tillämpar den bokstavstroga tolkningen av de heliga skrifterna som i praktiken är den vedertagna och enda möjliga. Om man t.ex. i skolor skulle börja undervisa en tillrättalagd form av islam blev det närmast kontra- produktivt. Eleverna kunde lätt kontrollera de riktiga

skrifterna och avslöja bluffen. Endast en global reformation av tron som skulle omfattas av en stor majoritet av muslimerna kunde leda till en förändring. Personer inom islam som propo- nerat på detta har dödsats eller lever under ständig polisbevakning.

De unga muslimer KC talar om kallas ibland ”generation islam”. De utgör hälften av de 1,6 miljarderna muslimer. De söka sig i allt större utsträckning tillbaka till källorna, till det heliga kriget för kalifatet. Denna rörelse är lika påtaglig i den islamska världen som i väst. Det är fråga om ett stort ideologiskt paradigmskifte som inte kan stämmas med eftergifter till muslimer som ikläder sig offerrollen i väst.

Högt anmärkningsvärt är KC:s påstående: ”Den som har kunskap i islam vet ju att dödande , terrorism och våld mot civila inte är förenligt med religionen”. Detta är grovt oriktigt. De centrala skrifterna, Koranen och profetens levnadsteckning, innehålla många befallningar om att döda eller förslava de otrogna. KC som betonar sin ställning som akademisk forskare för att ge sin argumentation tyngd frångår obehindrat det akademiska sanningskravet i sin roll som aktivist.

Angående de ”viktiga, djupa” kunskaperna i islam kan man konstatera att åtminstone KC själv kunde vara betjänt av dem.

PETER PIHLSTRÖM
Hindersby

LAESTADIANER NATTVARD

Vi strider inte mot lagen

Det var en relativt balanserad artikel om västlaestadianer och sakramenten i Kyrkpressen 25-26. Av artikeln fick man ändå en sådan uppfattning att det strider mot kyrkolagen då lekmannapredikanter förrättar sakramenten. Här är jag av annan åsikt. Kyrkolagens tillämpningsområde är kyrkans författning och förvaltning (KL 2 kap 1 §). Om lekmannapredikanter delar nattvard på bönhus eller döper barn så hör det varken till kyrkans författning eller förvaltning.

Orsaken till att västlaestadianer (eller förstföddlaestadianer, som vi också kallas) har varit tvungna att själv ta hand om sakramenten är kyrkans sekularisering och den ekumeniska utvecklingen med katolska inslag i nattvardsordning-

en. Det blir också allt svårare att få manliga präster att uträtta kyrkliga handlingar då antalet kvinnliga präster ökar. Västlaestadianer ämnar ändå inte utträda ur kyrkan.

Det stämmer att de flesta finlandssvenska laestadianerna är anknutna till LFF men det finns också svenskspråkiga västlaestadianer i Finland. Våra samlingar i Helsingfors är i regel tvåspråkiga och också på annat håll tolkas större samlingar till svenska. Uppgifter om västlaestadianska sammankomster finner man på adressen www.esikoislestadiolaiset.fi. Alla är välkomna att lyssna på Guds ord.

TEEMU TAST
Kotka

SVAR PIHLSTRÖM

Forskning visar på ett fredligare islam

Alla utsagor som berör radikaliserings baserar sig på empirisk forskning från projektet SYPONUR, finansierat av Statsrådets kansli. Forskningsmaterialet innefattar intervjuer och etnografi utförda med över 40 personer. Projektets delrapport ”Syrjintä, polarisaatio, nuoriso ja väkivaltainen radikalisoituminen” finns tillgänglig på CERENs hemsidor (Centret för forskning om etniska relationer och nationalism, Helsingfors universitet). Personangrepp i insändaren lämnar jag obesvarade, men några klara sakfel känner jag mig tvungen att kommentera. Insändaren uttrycker samma slags bristande förståelse av vad islam går ut på som jag lyfter fram i intervjun som en utmaning i dagens europeiska samhällen.

Kvinnlig könsstympning förekommer både inom kulturer som är kristna och islamiska, och i sammanhanget är det centralt att skilja mellan kultur och religion. I Etiopien kräver vissa koptiska kristna präster omskärkelse för dop av flickor, trots att kyrkliga instanser försökt bekämpa fenomenet. Koranen nämner överhuvudtaget inte kvinnlig könsstympning, som förekom i vissa områden i Afrika långt innan kristendomen eller islam omfattades, och redan på 700-talet argumenterades det emot praktiken inom islam. Att våldtäkt och rån inte är förenligt med Koranen torde vara en självklarhet för de flesta som satt sig in i religionen. Att påstå att så kallade hatpredikanter syn

”I en tid med ökande samhälleliga spänningar är det viktigt att basera sina uppfattningar på mångsidig kunskap.”

grundar sig på bokstavs- trogna tolkningar av Koranen rimmar illa. Enligt Koranen motsvarar att ta livet av en person att ta livet av hela mänskligheten (Koranen, 5:32). Även i krigstid finns det klara regler för krigsföring, en aspekt som ofta förbises av de som med hänvisning till terrorism motsätter sig islam. Också i olika hadither, bland annat av Bukhari (nr. 3015) och Muslim (nr. 1744), behandlas synen på att ta liv av oskyldiga människor. Och av islams mest centrala lärda, t.ex. Imam al-Nawawi och Ibn Qudama, har frågan behandlats ingående. Inom SYPONUR-projektet framförde respondenter som valt att inte delta i väpnat motstånd i Syrien som en central orsak hur allvarligt det ses på att ta liv i islam.

I en tid med ökande samhälleliga spänningar är det viktigt att basera sina uppfattningar på mångsidig kunskap. Detta är ett centralt botemedel för den allt ökande polariseringen, och de destruktiva konsekvenser som fördomar och hatretorik kan få.

KARIN CREUTZ
CEREN, Helsingfors universitet

Kriser tar inte semester

Ångest och ensamhet hos ungdomar förstärks under sommaren när skolan och hobbyerna går i pausläge. Då måste det finnas hjälp att få, säger krisarbetarna.

TEXT: SARAH LÖNNQVIST FOTO: EMELIE MELIN

Sommaren ser alla fram emot – eller det skulle man åtminstone kunna tro. Faktum är ändå att den inte alls är årets höjdpunkt för alla ungdomar. Uppehållet från skolvardagen och fritidssysselsättningar, och därmed också från många viktiga nätverk, skapar för många ett socialt tomrum. Det känns ensamt utan det dagliga mötet med skolkamraterna, samtidigt som många av kompisarna kanske befinner sig på helt andra orter. Alla kanske inte ens har någon kompiskrets utanför skolvärlden.

När vardagen tystnar och kalendern blir tom tar ångesten, ensamheten och de dystra tankarna lätt över. De kanske har bubblat under ytan redan länge men dämpats av den hektiska vardagen, menar **Titi Gävert**, sakkunnig inom Kyrkans samtalsjänst.

– Kriser kan uppstå när som helst, och därför är det viktigt att det alltid finns hjälp att få, säger Gävert.

Enligt henne är risken för kriser speciellt hög under semestermånaderna. I juli får samtalsjärnen allra flest samtal. Problemen som människor vill prata om rör allt mellan ångest, ensamhet och relationer – ibland handlar det också om allvarigare saker såsom familjevåld, känslor av självhat eller meningslöshet. Den jourhavande krisarbetaren finns till för att lyssna, stöda och vid behov ge tips och råd för framtiden, till exempel i form av användbara nätsidor eller en konkret adress som man kan söka sig till för vård.

Anonymitet sänker tröskeln

Även organisationen HelsingforsMission har en krisjour för unga, som också är gratis och öppen på sommaren. **Robert Nilsson**, krisarbetare och teamledare vid Krisjouren, anser att man fortfarande inte talar tillräckligt öppet om ungdomarnas psykiska ohälsa.

– Det är någonting vi definitivt behöver jobba på – både i skolorna och nationellt, säger Nilsson.

Både Krisjouren och Kyrkans samtalsjänst jobbar på att hålla tröskeln för att ta kontakt med dem så låg som möjligt. Någonting som redan sänker tröskeln rejält är möjligheten att vara anonym, menar Gävert.

– Många vågar tala ut även om större och allvarigare saker anonymt, sådant som de kanske inte vågat prata om tidigare. Samtalen är alltid konfidentiella, vilket ger ytterligare trygghet, säger Gävert.

Nilsson påpekar också att krisarbetarna aldrig kontrollerar sina klienters identitet.

Hjälp genom olika kanaler

Både Krisjouren och Kyrkans samtalsjänst går att nå via en telefonsjänst med utsatta öppettider. Dessutom har Kyrkans samtalsjänst en nätjour, där man anonymt kan skicka meddelanden till krisarbetarna som svarar inom sju dagar. Man kan också skriva brev, någonting som uppskattas av äldre generationer men inte används speciellt aktivt bland ungdomarna. Till Krisjouren

TITI GÄVERT och Robert Nilsson arbetar för att hjälpa människor i krissituationer. FOTO: AARNE ORMIO OCH SOFIA TORVALDS

”Vår uppgift är att ge den unga möjligheten att uttrycka precis det han eller hon går igenom just då.”

Robert Nilsson

MÅNGA UNGA känner sig olyckliga på sommaren. Då är möjligheten att kunna tala med någon speciellt viktig.

kan man skicka e-post, vilket är förvånansvärt populärt, berättar Nilsson.

– Det är ett intressant fenomen – över 80 procent av våra klienter tar kontakt via e-post, medan det på den finska sidan är mycket vanligare att ringa, säger Nilsson.

Krisjouren jobbar aktivt med att sprida information om sin verksamhet och om psykisk ohälsa, både genom att besöka skolor och evenemang och genom sociala medier. De finns redan på Facebook och Instagram, och planen är att öppna ett Snapchat-konto och en YouTube-kanal i framtiden. Kyrkans samtalshjälp har å sin sida valt att satsa på ett Ask.fm-konto och en SMS-tjänst. Informationen om deras verksamhet sprids huvudsakligen via församlingarnas ungdomsarbete.

När borde jag ringa?

Både Nilsson och Gävert poängterar att det aldrig är för tidigt eller för sent att söka hjälp.

– Ring hellre en gång för mycket än en gång för lite. Redan det att du tänker tanken, “borde jag prata med någon om det här?” visar att du borde göra det, menar Nilsson.

Gävert påpekar också att det inte alltid behöver handla om problem – man får också ringa för att tala om positiva saker, eller om man helt enkelt har lust att prata med någon. Jouren finns till för att lyssna, stöda och diskutera allt mellan himmel och jord – de som svarar där har blivit specialutbildade för just detta ändamål.

– Vår uppgift är att ge den unga möjligheten att uttrycka precis det han eller

hon går igenom just då, och att hjälpa personen i fråga att själv komma fram till en lösning. Förändring kräver tid, och det vill vi ge, säger Nilsson.

Glädjen att få hjälpa

I krisarbetarens jobb är varje enskilt möte det viktigaste mötet. Att skapa förtroende är också värdefullt – att en klient vågar ta kontakt på nytt visar att man gjort någonting rätt.

– Glädjen att kunna hjälpa är det som driver och motiverar – att uppleva att någon börjar må bättre. Det pågående samtalet är alltid det viktigaste. Som krisarbetare tänker man, “min uppgift är att finnas här och hjälpa så gott jag kan”. Efter det överlämnar man ödet i större händer, säger Gävert.